

БЮЛЕТЕНЬ

Інституту Розвитку Аграрних Ринків

Випуск №88
(31 січня 2014 р.)

1. ПРОЕКТИ АКТИВ ЗАКОНОДАВСТВА стор. 2

2. ПОДІЇ, ФАКТИ стор. 15

3. АНАЛІТИЧНИЙ МАТЕРІАЛ стор. 24

Бюлетень IPAR висвітлює події в аграрному секторі України та розсилається раз на місяць електронною поштою. Якщо ви бажаєте підписатися для отримання Бюлетеню – надсилайте вашу контактну інформацію. Чекаємо на ваші відгуки.

Контакти:

вул. Михайлівська 24 б, офіс 81, 83 , м. Київ, Україна 01001

Тел. : +38 044 4907078, Факс: +38 044 2788414, E-mail: AKhvalinska@amdi.org.ua

www.amdi.org.ua

Директор IPAR, академік УАН - В.Є. Андрієвський

Випуск підготувала

Анна Хвалінська, фахівець з питань зв'язків з громадськістю IPAR

Зановник та видавник: ГО «Інститут Розвитку Аграрних Ринків»

ISSN 2226-6674

1. ПРОЕКТИ АКТІВ ЗАКОНОДАВСТВА

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Закон України "Про внесення змін до Земельного кодексу України щодо спрощення процедури затвердження документації із землеустрою при зміні цільового призначення земельних ділянок приватної власності"

Номер, дата реєстрації: 3867 від 13.01.2014

Ініціатор: Народний депутат України Царьов О.А.

Мета, на досягнення якої спрямований проект закону, є спрощення процедури затвердження документації із землеустрою при зміні цільового призначення земельних ділянок приватної власності.

Цієї мети можливо досягти шляхом внесення змін до статей 20 і 186 Земельного кодексу України і надання права власникам земельних ділянок затверджувати проекти землеустрою щодо відведення земельних ділянок приватної власності, цільове призначення яких змінюється.

Цей проект Закону розроблено з метою спрощення процедури затвердження документації із землеустрою при зміні цільового призначення земельних ділянок приватної власності.

Необхідність спрощення процедури затвердження документації із землеустрою при зміні цільового призначення земельних ділянок приватної власності викликана тим, що власник земельної ділянки у разі необхідності змінює цільове призначення земельної ділянки двічі повинен звертатися до одних і тих же державних органів (Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування відповідно до їх повноважень, визначених статтею 122 Земельного кодексу України), які спочатку погоджують проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки приватної власності, цільове призначення якої змінюється, а потім за повторним зверненням власника земельної ділянки у місячний строк повинні затвердити документацію із землеустрою чи відмовити у зміні цільового призначення земельної ділянки приватної власності.

При цьому витрачається значний час як власника земельної ділянки, так і посадових осіб державних органів, які здійснюють ці процедури, а також додаткові бюджетні кошти, що є недоцільним та необґрунтованим, оскільки якщо державний орган погодив без зауважень відповідну документацію із землеустрою, він не має правових підстав відмовити у її затвердженні.

Необґрунтоване витрачання робочого часу посадових осіб державних органів та додаткових бюджетних коштів на повторний розгляд (у місячний строк) матеріалів, які ними погоджувались, є економічно збитковим для держави.

Погоджений державними органами проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки приватної власності, цільове призначення якої змінюється, повинен затверджувати власник земельної ділянки, який прийняв рішення про зміну її цільового призначення та є замовником цього проекту землеустрою.

Так, для прикладу, згідно з пунктом «г» статті 186 Земельного кодексу України *«проекти землеустрою сільськогосподарських підприємств, установ і організацій, особистих селянських, фермерських господарств після погодження їх із сільськими, селищними, міськими радами або районними державними адміністраціями розглядаються і затверджуються власниками землі або землекористувачами»*.

<http://zakon.rada.gov.ua>

Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо підтримки вітчизняного сільськогосподарського виробника)"

Номер, дата реєстрації: 3882 від 14.01.2014

Ініціатор: Народні депутати України Апостол М.В., Сабій І.М., Кулініч О.І.

Метою законопроекту є забезпечення для вітчизняних виробників зернових культур безпосереднього та безперешкодного доступу до зовнішніх ринків збуту, а також їх підтримка.

Високий рівень показників внутрішнього виробництва зернових культур, з одного боку, та стійкий зовнішній попит на цю сільськогосподарську продукцію, з іншого, перетворили Україну на одного з основних постачальників зернових у світі. При цьому нормальне функціонування внутрішнього ринку зерна забезпечується, в першу чергу, за рахунок експорту, який є економічно найвигіднішим способом утилізації надлишків зернових і збалансування попиту та пропозиції на внутрішньому ринку держави.

Незважаючи на процеси активної консолідації зернової інфраструктури, тенденції провідних експортерів до нарощування портових потужностей зі зберігання і перевалки зернових культур, що дозволяє їм не залежати від державних портів і посередників, виграючи як на перевалці транзитного зерна, так і на підвищенні конкурентоспроможності власного, виробничий та експортний потенціал зернових нашої країни у повному обсязі так і не було розкрито. Разом з тим, нарощуванню експорту зернових з України сприяє ситуація, що склалася на світових ринках продовольства. Збільшення чисельності населення у світі вимагає більших обсягів зернових культур як на харчові цілі, так і для використання у тваринництві.

Підвищився попит на зернові культури, особливо на кукурудзу, у зв'язку з їхнім використанням для виробництва етанолу. У світі зростає значення пшениці як продовольчої культури, особливо в країнах Близького Сходу, Африки, Латинської Америки, а також в традиційних рисосіючих країнах, особливо в Індонезії та Бангладеші. Водночас, вітчизняні виробники зернових вимушені співіснувати з великою кількістю посередників – підприємств, що закупають зерно безпосередньо у виробників та не є сільськогосподарськими товаровиробниками згідно чинного законодавства.

Їхня зовнішньоекономічна діяльність призводить до зниження привабливості експорту для сільгосптоваровиробників, і, як наслідок, попри важливу соціальну та бюджетоутворюючу функцію, значні інвестиції в розбудову українського села та високі операційні витрати, саме сільськогосподарські товаровиробники зазнають суттєвих фінансових втрат за рахунок вимушеного зниження експортних потужностей та послідуєчого падіння рентабельності виробництва.

За таких умов першочергового значення набуває проблема забезпечення для вітчизняних виробників зернових культур (в тому числі – для малих та середніх господарств) безпосереднього та безперешкодного доступу до зазначених перспективних ринків збуту. Запропонований законопроект має на меті вирішити цю проблему.

<http://zakon.rada.gov.ua>

Закон України "Про внесення змін до Земельного кодексу України (щодо звільнення від відшкодування втрат сільськогосподарського та лісгосподарського виробництва при будівництві полігонів твердих побутових відходів (сміттєзвалищ) та об'єктів поводження з відходами)"

Номер, дата реєстрації: 3888 від 15.01.2014

Ініціатор: Народні депутати України Гайдош І.Ф., Лунченко В.В., Бушко І.І.

Проект Закону України "Про внесення змін до Земельного кодексу України (щодо звільнення від відшкодування втрат сільськогосподарського та лісгосподарського виробництва при будівництві полігонів твердих побутових відходів (сміттєзвалищ) та об'єктів поводження з відходами)" (далі – проект Закону)

підготовлено з метою законодавчого врегулювання проблеми несанкціонованого розміщення сміттєзвалищ в Україні шляхом звільнення від відшкодування втрат сільськогосподарського та лісгосподарського виробництва при будівництві таких об'єктів.

На сьогоднішній день в Україні гостро стоїть проблема несанкціонованого розміщення полігонів твердих побутових відходів (сміттєзвалищ). Офіційно в Україні зібрані побутові відходи зберігаються на 45 тисячах сміттєзвалищ і полігонів. У половини звалищ термін експлуатації давно закінчився і вони перевантажені. Майже 90% не відповідають нормам екологічної безпеки. У зв'язку з цим дедалі частіше прослідковуються випадки розміщення "нелегальних" сміттєзвалищ, оскільки існуючі не здатні розмістити ту кількість відходів, яка щоденно продукується населенням, підприємствами, установами та організаціями.

Цілком зрозумілим є те, що місце розташування таких об'єктів має неабияке значення, враховуючи природну здатність будь-яких відходів забруднювати атмосферне повітря, ґрунтові води та, у зв'язку з цим, створювати серйозну загрозу населенню, що проживає в зоні їх впливу. Саме тому, до вибору місця розташування полігонів твердих побутових відходів (сміттєзвалищ) необхідно підходити ретельно, оцінюючи ймовірні ризики їх впливу на довкілля.

Одним із чинників, що призводить до збільшення кількості несанкціонованих сміттєзвалищ є намагання обійти норму законодавства, відповідно до якої, задля отримання дозволу на розміщення полігонів твердих побутових відходів на певній земельній ділянці необхідно здійснити відшкодування втрат сільськогосподарського та лісгосподарського виробництва. Адже, у більшості випадків, з метою розміщення подібних об'єктів поза межами населеного пункту використовуються земельні ділянки, призначені для сільськогосподарського виробництва або лісгосподарські землі. Відповідно до вимог чинного законодавства, за таких умов підлягають відшкодуванню втрати сільськогосподарського та лісгосподарського виробництва, що виникають в результаті вилучення такої земельної ділянки для потреб, не пов'язаних із сільськогосподарським та лісгосподарським виробництвом.

На жаль, місцеві бюджети не здатні витримувати ще й такі фінансові навантаження (оскільки, для розміщення полігонів твердих побутових відходів вилученню підлягають земельні ділянки значних розмірів, що тягне за собою необхідність використання значних коштів для відшкодування), а тому влада на місцях найчастіше "закриває очі" на випадки утворення несанкціонованих сміттєзвалищ.

Крім того, на сьогоднішній день майже всі цивілізовані країни світу намагаються відійти від традиційного збирання сміття та розміщення його на сміттєзвалищах, шляхом будівництва так званих об'єктів поводження з відходами (сміттєпереробних підприємств). Враховуючи необхідність при цьому залучення інвестицій, вважаємо за доцільне звільнити від відшкодування втрат сільськогосподарського та лісгосподарського виробництва також і фізичних та юридичних осіб, які здійснюватимуть будівництво таких об'єктів

У зв'язку з цим, одним із шляхів зменшення кількості несанкціонованих сміттєзвалищ в Україні є звільнення від обов'язку здійснювати відшкодування втрат сільськогосподарського та лісгосподарського виробництва при вилученні земельних ділянок для будівництва та розміщення полігонів твердих побутових відходів (сміттєзвалищ), а також об'єктів поводження з відходами.

При аналізі правової норми, що передбачає перелік випадків звільнення від відшкодування втрат сільськогосподарського та лісгосподарського виробництва (ст. 208 Земельного кодексу України), стає зрозумілим, що все це – випадки будівництва, розміщення та організації суспільно корисних об'єктів. Полігони твердих побутових відходів (сміттєзвалища), а також об'єкти поводження з відходами є не менш суспільно корисними об'єктами, оскільки їх правильне розміщення сприяє попередженню

негативного впливу побутових відходів на здоров'я населення, а тому також мають бути включені до переліку, передбаченого ст. 208 Земельного кодексу України.

<http://zakon.rada.gov.ua>

Закон України "Про внесення змін до Земельного кодексу України щодо спрощення надання земельних ділянок для спорудження, будівництва, експлуатації та обслуговування нафтових і газових свердловин і пов'язаних з їх обслуговуванням чи експлуатацією об'єктів трубопровідного транспорту, виробничих споруд, під'їзних доріг, ліній електропередач та зв'язку"

Номер, дата реєстрації: 4022 від 28.01.2014

Ініціатор: Кабінет Міністрів України Азаров М.Я.

Проект Закону України спрямовано на вдосконалення процедури отримання земельних ділянок для проведення робіт з геологічного вивчення нафтогазових надр, в тому числі буріння і облаштування нафтогазових свердловин, та допоможе оптимізувати витрати підприємств нафтогазової галузі при проведенні таких робіт.

Підприємства, які здійснюють в Україні геологорозвідувальні роботи, експлуатаційне буріння, видобуток нафти і газу, проводять роботи з будівництва, експлуатації та обслуговування нафтових і газових свердловин, ремонту та реконструкції пов'язаних з їх експлуатацією об'єктів трубопровідного транспорту (далі - підприємства, які здійснюють геологічне вивчення нафтогазових надр, в тому числі буріння і облаштування нафтогазових свердловин), постійно стикаються з проблемами набуття прав на земельні ділянки для потреб, пов'язаних з їх діяльністю.

Так, майже всі площі нафтових і газових родовищ Дніпровсько-Донецької западини, основного нафтогазовидобувного регіону України, в якому видобувається понад 85 % газу і понад 72 % нафти від обсягу видобутку їх в Україні, розташовані саме в зоні особливо цінних земель. Погодження питань, пов'язаних з вилученням (викупом) особливо цінних земель, на сьогодні належить до компетенції Верховної Ради України.

Законодавчо встановлені терміни відведення земельних ділянок складають від 4 місяців, а на практиці тривають 2-5 років.

Розробити проект відведення земель заздалегідь за два-три роки до початку буріння неможливо у зв'язку з тим, що практично кожна нова пробурена свердловина коригує місцеположення наступної свердловини і, як правило, свердловино-точка для відведення землі видається безпосередньо перед початком буріння. Це ж стосується і спорудження газопроводів-шлейфів та інших об'єктів, пов'язаних з експлуатацією свердловин, оскільки їх будівництво та схема підключення залежать безпосередньо від наявності та тиску вуглеводнів в пробурених свердловинах.

Вирішення вищезазначених проблем можливе при викладенні статті 97 Земельного кодексу України у новій редакції, що дозволить підприємствам, установам та організаціям, які здійснюють геологічне вивчення нафтогазових надр, в тому числі буріння і облаштування нафтогазових свердловин, проводити такі роботи на підставі угоди з власником, розпорядником землі або за погодженням із землекористувачем, без зміни цільового призначення земельної ділянки.

Поряд з тим, слід звернути увагу, що при отриманні промислового припливу нафти і газу у розвідувальних свердловинах здійснюється їх переведення у категорію видобувних, та проводиться облаштування і підключення до промислових і магістральних мереж. У такому випадку необхідно розробляти проект відведення земельної ділянки в довгострокове користування відповідно до галузевих стандартів і Земельного кодексу України із зміною цільового призначення цих земельних ділянок.

Згідно з законодавством до моменту завершення процедури відведення земель і отримання правовстановлюючого документа на земельну ділянку необхідно зупинити облаштування продуктивної свердловини, законсервувавши її на період оформлення

права на земельну ділянку, що в свою чергу призводить до зривів термінів будівництва трубопроводів-шлейфів до свердловин, та введення їх в експлуатацію, зменшення надходжень до бюджетів всіх рівнів, зменшення суми нарахування та сплати ресурсних платежів.

Для вирішення зазначеної проблеми та забезпечення своєчасного виконання програм з видобутку природного газу та нафти пропонується внести зміни та доповнення у 98 і 99 статтю Земельного кодексу України, які будуть враховувати особливості встановлення земельних сервітутів для розміщення об'єктів трубопровідного транспорту, нафтових і газових свердловин.

<http://zakon.rada.gov.ua>

Закон України "Про внесення змін до Закону України "Про фермерське господарство"" щодо надання земельної ділянки для ведення фермерського господарства із земель державної власності

Номер, дата реєстрації: 4048 від 29.01.2014

Ініціатор: Народний депутат України Дмитрук Г.М.

Метою проекту Закону є приведення Закону "Про фермерське господарство" у відповідність до вимог законодавства України.

Набрання чинності Законами України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розмежування земель державної та комунальної власності", "Про Державний земельний кадастр" та "Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень" призвело до неузгодженості положень Закону України "Про фермерське господарство" із зазначеним Законами в частині повноважень щодо надання земельної ділянки для ведення фермерського господарства із земель державної власності та посвідчення права на таку земельну ділянку.

Зокрема, відповідно до частини третьої статті 122 Земельного кодексу України районні державні адміністрації на їхній території передають земельні ділянки із земель державної власності, крім випадків, визначених частинами четвертою і восьмою цієї статті, у власність або у користування у межах сіл, селищ, міст районного значення для всіх потреб та за межами населених пунктів для: а) ведення водного господарства; б) будівництва об'єктів, пов'язаних з обслуговуванням жителів територіальної громади району (шкіл, закладів культури, лікарень, підприємств торгівлі тощо), з урахуванням вимог частини сьомої цієї статті; в) індивідуального дачного будівництва.

Розпорядження сільськогосподарськими землями державної власності, зокрема, передачу земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної власності у власність або в користування для всіх потреб, здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин (Держземагентство України) відповідно до покладених на нього завдань безпосередньо або через визначені в установленому порядку територіальні органи.

Так, відповідно до частини четвертої статті 122 Земельного кодексу України, центральний орган виконавчої влади з питань земельних ресурсів у галузі земельних відносин та його територіальні органи передають земельні ділянки сільськогосподарського призначення державної власності, крім випадків, визначених частиною восьмою цієї статті, у власність або у користування для всіх потреб.

Таким чином, земельні ділянки сільськогосподарського призначення державної власності для ведення фермерського господарства передаються у власність або користування центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин та його територіальними органами.

В той же час, відповідно до частини першої статті 7 Закону України "Про фермерське господарство" для отримання (придбання) у власність або в оренду земельної ділянки державної власності з метою ведення фермерського господарства

громадяни звертаються до відповідної районної державної адміністрації. Зазначене не узгоджується зі статтею 122 Земельного кодексу України.

Крім того, стаття 8 Закону України "Про фермерське господарство" передбачає одержання засновником фермерського господарства державного акта на право власності на земельну ділянку або укладення договору оренди земельної ділянки та його державної реєстрації.

Слід зазначити, що до 1 січня 2013 року державна реєстрація земельних ділянок, які передавались у власність із земель державної чи комунальної власності, здійснювалася у складі державного реєстру земель з видачею державних актів на право власності на земельні ділянки. На підставі державних актів здійснювалася державна реєстрація права на земельну ділянку.

З набранням 1 січня 2013 року чинності Законами України "Про Державний земельний кадастр" та "Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень" державна реєстрація земельних ділянок здійснюється у Державному земельному кадастрі (без видачі державного акта на землю) в порядку, встановленому Законом ("Про Державний земельний кадастр"), а право власності, користування земельною ділянкою оформлюється відповідно до Закону України "Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень".

Таким чином, стаття 8 Закону України "Про фермерське господарство" в чинній редакції втратила актуальність і потребує приведення у відповідність до вимог законодавства.

<http://zakon.rada.gov.ua>

Закон України "Про внесення змін до прикінцевих положень Земельного кодексу України (щодо зміни цільового призначення земельних ділянок в окремих випадках)"

Номер, дата реєстрації: 4053 від 29.01.2014

Ініціатори: Народні депутати України Мірошниченко І.М., Мирний О.Б., Марцінків Р.Р., Швайка І.О., Осуховський О.І.

Метою законопроекту є надання можливості громадянам України – власникам дачних ділянок в межах міста, які проживають в дачних будинках або хочуть там будуватися та постійно проживати, спростити процедуру зміни цільового призначення земельних ділянок з категорії земель сільськогосподарського призначення для колективного чи індивідуального садівництва на категорію земель житлової чи громадської забудови.

Метою прийняття акта є:

реалізація особами, які на законних підставах проживають на території України, свобод гарантованих Конституцією України, зокрема брати участь у демократичних процесах суспільства, реалізації права громадян на вільне пересування та вибір місця проживання.

для осіб, які мають у власності дачні будинки та постійно проживають у них, виключити фіктивну реєстрацію місця проживання. Це у свою чергу буде сприяти надання особою достовірних даних про своє місце проживання.

надання можливості громадянам України легітимізувати стан використання за призначенням земельних ділянок, що перебувають у їх власності.

Із розвитком соціальної, транспортної, інженерної інфраструктур, ростом міст розвивається й індивідуальне будівництво. Деякі дачні товариства та земельні ділянки для ведення колективного чи індивідуального садівництва знаходяться в межах міста. Отже, чимало людей вирішуючи свої житлові питання будують будинки та переїжджають до них на постійне проживання і не використовують земельні ділянки за призначенням. Також громадяни України придбавши такі земельні ділянки використовують їх для будівництва житла або комерційної нерухомості.

Таким чином, велика кількість людей опинились перед вирішенням питання – отримання дозволів для будівництва житла або громадської забудови, переведення садово-дачних будинків до житлового фонду та реєстрації місця проживання. Що тягне за собою ряд інших труднощів отримувати пенсію, допомогу по догляду за дитиною і інші соціальні виплати за місцем їх фактичного проживання, оформити дітей до школи, отримати безкоштовну медичну допомогу, а отримати кредит та проголосувати на виборах у випадку, коли у паспорті відсутній штамп реєстрації взагалі є неможливим. Слід наголосити на тому, що багато проблем виникає у молоді, яка разом з батьками проживає у дачних будинках. Зокрема з'являються труднощі при отриманні паспорту, взяття на військовий облік і вихід для вирішення цих проблем є фіктивна реєстрація.

Слід зазначити, що такий стан використання земельних ділянок не за призначення суперечить земельному законодавству та тягне за собою адміністративну та кримінальну відповідальність. Також статтею 197 Кодексу про адміністративні правопорушення передбачено притягнення до адміністративної відповідальності осіб, за проживання громадян без реєстрації місця проживання чи перебування у вигляді попередження або накладення штрафу від одного до трьох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Разом з тим, слід зазначити, що не завжди порушення норм законодавства, за яке передбачено наведене вище адміністративне покарання залежить від законослужняності громадянина. У багатьох випадках зазначене порушення виникає від обставин незалежних від волі громадянина.

Сьогодні процедура зміни цільового призначення таких земельних ділянок бюрократизована та корумпована. Тому стала майже неможливою для більшості бажаючих легітимізувати використання своїх земельних ділянок згідно законодавства України.

З огляду на це у проекті доцільно передбачити окрему процедуру для перепрофілювання земельних ділянок сільськогосподарського призначення для колективного чи індивідуального садівництва на категорію "землі житлової чи громадянської забудови" в передбачений строк шляхом внесення змін до перехідних положень Земельного кодексу України.

<http://zakon.rada.gov.ua>

Постанова "Про відхилення проекту Закону України про мораторій на зміну цільового призначення земельних ділянок сільськогосподарського призначення в Україні"

Номер, дата реєстрації: 2146а/П від 30.01.2014

Ініціатор: Народний депутат України Калетнік Г.М.

Верховна Рада України **п о с т а н о в л я є:**

Відхилити проект Закону України про мораторій на зміну цільового призначення земельних ділянок сільськогосподарського призначення в Україні, внесений народним депутатом України О.В.Ляшком (реєстр. № 2146а від 27.05.2013 р.)

<http://zakon.rada.gov.ua>

Постанова "Про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сталого використання земель сільськогосподарського призначення"

Номер, дата реєстрації: 3316/П від 30.01.2014

Ініціатор: Народний депутат України Калетнік Г.М.

Верховна Рада України **п о с т а н о в л я є:**

1. Прийняти за основу проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сталого використання земель сільськогосподарського

призначення (реєстр. № 3316), поданий народними депутатами України Кулінічем О.І., Лунченком В.В., Царьовим О.А..

2. Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин доопрацювати зазначений законопроект з урахуванням зауважень і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні.

<http://zakon.rada.gov.ua>

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА

10.01.2014

Повідомлення про оприлюднення проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку встановлення критеріїв якості земель, оцінки їх придатності для виробництва органічної продукції і сировини та визначення зон такого виробництва"

З метою отримання зауважень та пропозицій до проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку встановлення критеріїв якості земель, оцінки їх придатності для виробництва органічної продукції і сировини та визначення зон такого виробництва" (далі - проект постанови) Міністерство аграрної політики та продовольства України оголошує про його публікацію.

Проект постанови розроблено відповідно до частини третьої та п'ятої статті 23 закону України "Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини" на виконання Плану організації підготовки проектів актів, необхідних для забезпечення реалізації Закону України від 3 вересня 2013 р. № 425-VI "Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини" схваленого на засіданні кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2013 р. (протокол № 61).

Метою прийняття постанови є встановлення критеріїв якості земель, порядку оцінки їх придатності для органічного виробництва та встановлення зон, на землях яких можливе виробництво органічної продукції та сировини.

Повний пакет документів до проекту постанови та аналіз регуляторного впливу проекту постанови розміщено в мережі Інтернет на офіційному веб-сайті Міністерства аграрної політики України: www.minagro.gov.ua

Зауваження та пропозиції стосовно проекту постанови та аналізу регуляторного впливу у письмовій та електронній формі просимо надавати протягом місяця за адресами:

1. Департамент землеробства Мінагрополітики, вул. Хрещатик, 24, м. Київ, 01001, на e-mail rudyuk@minark.gov.ua;

2. ДУ "Держгрунтохорона" Мінагрополітики, вул. О. Теліги, 8, м. Київ, 04112, на e-mail [zakon@ gruntrod.gov.ua](mailto:zakon@gruntrod.gov.ua);

3. Державна служба України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва, вул. Арсенальна, 9/11, Київ, 01011, на e-mail inform@dkrp.gov.ua.

Головний виконавець - В.А. Жилкін
телефон 594-19-66

Прийняття постанови дасть можливість затвердити Порядок, положення якого визначатимуть механізм формування першочергових правил для організації в

законодавчому полі органічного виробництва, яке відповідає всім вимогам, що діють в цій сфері.

Проект постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку встановлення критеріїв якості земель, оцінки їх придатності для виробництва органічної продукції і сировини та визначення зон такого виробництва" (далі – проект постанови) розроблено на виконання Плану організації підготовки проектів актів, необхідних для забезпечення реалізації Закону України від 3 вересня 2013 р. № 425-VI «Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини», схваленого на засіданні Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2013 р. (протокол № 61).

До прийняття Закону України цей напрямок сільськогосподарського виробництва розвивався повільно і безсистемно, головним чином через відсутність нормативно-правової бази, недостатній рівень організаторської роботи, невизначеність щодо реального координатора проблеми.

Як наслідок, створення органічних господарств відбулося завдяки ентузіазму керівників підприємств та за підтримки іноземних компаній і організацій.

З прийняттям Закону України ситуація суттєво міняється, як з точки зору правової захищеності сільгоспвиробників цієї категорії, так і нормативного забезпечення з боку держави.

Подальший активний розвиток органічного руху в Україні може відбуватися лише за умови створення чіткої, ефективної системи підтримки на національному рівні і нормативного забезпечення.

Це реалізується шляхом прийняття підзаконних актів, до складу яких також входить цей документ.

www.minagro.kiev.ua

16.01.2014

Повідомлення про оприлюднення проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Детальних правил збору дикорослих рослин, лісової продукції"

З метою отримання зауважень та пропозицій до проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Детальних правил збору дикорослих рослин, лісової продукції" (далі – проект постанови) Мінагрополітики України оголошує про його публікацію.

Проект постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Детальних правил збору дикорослих рослин, лісової продукції" розроблено відповідно до підпункту 7 частини третьої статті 14 та частини другої статті 16 Закону України "Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини", Плану організації підготовки проектів актів, необхідних для забезпечення реалізації вищезазначеного Закону України, схваленого на засіданні Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2013 року (протокол № 61).

Прийняття проекту постанови обумовлено необхідністю врегулювання питань вимог до виробників в процесі виробництва органічної продукції відповідно до діючого законодавства.

Проект постанови разом з аналізом регуляторного впливу розміщено в мережі Інтернет на офіційному веб-порталі Мінагрополітики України (www.minagro.gov.ua).

Зауваження та пропозиції до проекту постанови та аналізу регуляторного впливу у письмовій та електронній формі можна надавати протягом місяця з дня опублікування цього оголошення за такими адресами:

Міністерство аграрної політики та продовольства України:

вул. Хрещатик, 24, м. Київ, 01001, e-mail: lis@minap.gov.ua, Бондарчук О.М.
тел. 226-22-12, факс 278-76-02

Державна служба України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва: вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011

Метою прийняття проекту постанови є врегулювання правових, агротехнологічних, економічних та соціальних основ виробництва органічної продукції (сировини) фізичними або юридичними особами, вимог щодо вирощування органічної продукції, придатності ґрунтів, їх обробітку та удобрення, захисту рослин.

Проект постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Детальних правил збору дикорослих рослин, лісової продукції" (далі – проект постанови) розроблено відповідно до підпункту 7 частини третьої статті 14 та частини другої статті 16 Закону України "Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини", Плану організації підготовки проектів актів, необхідних для забезпечення реалізації вищезазначеного Закону України, схваленого на засіданні Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2013 року (протокол № 61).

Прийняття проекту постанови обумовлено необхідністю врегулювання питання вимог до виробників в процесі виробництва органічної продукції відповідно до діючого законодавства.

www.minagro.kiev.ua

16.01.2014

Повідомленням про оприлюднення Проекту постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Детальних правил виробництва органічних морських водоростей”

З метою отримання зауважень та пропозицій до проекту постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Детальних правил виробництва органічних морських водоростей” Мінагрополітики України оголошує про її публікацію.

Проект постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Детальних правил виробництва органічних морських водоростей” розроблено відповідно до частини другої статті 21 Закону України від 03 вересня 2013 року № 425-VII “Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини” та Плану організації підготовки проектів актів, необхідних для забезпечення реалізації вищезазначеного Закону України, схваленого на засіданні Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2013 року (протокол № 61).

Повний пакет документів до проекту постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Детальних правил виробництва органічних морських водоростей” розміщено в мережі Інтернет на офіційному веб-сайті Міністерства аграрної політики та продовольства України (www.minagro.gov.ua) та Державного агентства рибного господарства України (www.dkr.gov.ua).

Зауваження та пропозиції стосовно проекту постанови Кабінету Міністрів України та аналізу регуляторного впливу у письмовій та електронній формі можна надавати протягом місяця з дня опублікування цього оголошення за такими адресами:

Міністерство аграрної політики та продовольства України, вул. Хрещатик, 24, м. Київ, 01001. E-mail: zoo@minapk.gov.ua.

Державне агентство рибного господарства України, м. Київ, вул. Артема, 45-а, Бойко А.Ф. 484-63-50. E-mail: darg@darg.gov.ua

Метою прийняття проекту постанови є врегулювання правових, технологічних, економічних та соціальних основ виробництва органічних морських водоростей фізичними або юридичними особами, детальних вимог щодо збирання та виробництва такої продукції.

Проект постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Детальних правил виробництва органічних морських водоростей” (далі – проект постанови) розроблено відповідно до частини другої статті 21 Закону України від 03 вересня 2013 року № 425-VII “Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини” та Плану організації підготовки проектів актів, необхідних для забезпечення реалізації вищезазначеного Закону України, схваленого на засіданні Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2013 року (протокол № 61).

Прийняття проекту постанови обумовлено необхідністю врегулювання питання вимог до виробників в процесі виробництва органічної продукції відповідно до діючого законодавства, а також забезпечить передумови органічного виробництва морських водоростей в Україні й розробку системи отримання екологічно безпечної органічної продукції.

www.minagro.kiev.ua

20.01.2014

Повідомлення про оприлюднення проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження типових договорів користування на умовах оренди частиною рибогосподарського водного об'єкта, акваторією (водним простором) внутрішніх морських вод, територіального моря, виключної морської) економічної зони України для цілей морської аквакультури (марікультури)"

Для отримання зауважень та пропозицій до вищезазначеного проекту постанови, підготовленого з метою приведення нормативно-правових актів у відповідність із законодавством України, Державне агентство рибного господарства України оголошує про публікацію проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження типових договорів користування на умовах оренди частиною рибогосподарського водного об'єкта, акваторією (водним простором) внутрішніх морських вод, територіального моря, виключної (морської) економічної зони України для цілей морської аквакультури (марікультури)"

Затвердження проекту забезпечить приведення нормативно-правових актів у відповідність до вимог Закону України “Про аквакультуру”.

Повний пакет документів до проекту постанови розміщено в мережі Інтернет на офіційному веб - сайті Міністерства аграрної політики та продовольства України: www.minagro.gov.ua.

Свої зауваження та пропозиції прохання надсилати до:

1. Міністерства аграрної політики та продовольства України (вул. Хрещатик 24, м. Київ, 01001, www.minagro.gov.ua).

2. Державного агентства рибного господарства України (вул. Артема, буд. 45-А, м. Київ, 04053, www.darg.gov.ua).

Відповідальний виконавець: Бойко А.Ф. 484-63-50.

Строк, протягом якого від громадськості приймаються зауваження та пропозиції – один місяць з дня оприлюднення проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про

затвердження типових договорів користування на умовах оренди частиною рибогосподарського водного об'єкта, акваторією (водним простором) внутрішніх морських вод, територіального моря, виключної (морської) економічної зони України для цілей морської аквакультури (марікультури)".

Прийняття постанови надасть можливість упорядкувати нормативно-правові акти з надання водних об'єктів (їх частин), розташованих в межах певних територіальних одиниць, у користування на умовах оренди, відповідно до Закону України "Про аквакультуру", Водного кодексу України, Земельного кодексу України, Закону України "Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів".

Відповідно до статей 7 та 14 Закону України "Про аквакультуру", з метою удосконалення нормативно-правового акта щодо затвердження типових договорів користування на умовах оренди частиною рибогосподарського водного об'єкта, акваторією (водним простором) внутрішніх морських вод, територіального моря, виключної (морської) економічної зони України для цілей морської аквакультури (марікультури).

www.minagro.kiev.ua

23.01.2014

Повідомлення про оприлюднення проекту Постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку здійснення спеціального використання водних біоресурсів у внутрішніх рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах), внутрішніх морських водах, територіальному морі, виключній (морській) економічній зоні та на континентальному шельфі України"

З метою отримання зауважень та пропозицій до проекту Постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку здійснення спеціального використання водних біоресурсів у внутрішніх рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах), внутрішніх морських водах, територіальному морі, виключній (морській) економічній зоні та на континентальному шельфі України", підготовленого на виконання розроблено на виконання статей 27 та 30 Закону України "Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів" Міністерство аграрної політики та продовольства України робить оголошення про його публікацію.

Повний пакет документів до проекту Постанови розміщено на офіційних веб-сайтах Міністерства аграрної політики та продовольства України: www.minagro.gov.ua та Державного агентства рибного господарства України: www.darg.gov.ua.

Зауваження та пропозиції до проекту Постанови у письмовій та електронній формі приймаються протягом місяця з дня опублікування за адресами:

1. Міністерство аграрної політики та продовольства України (вул. Хрещатик 24, м. Київ, 01001, www.minagro.gov.ua).

2. Державне агентство рибного господарства України (вул. Артема, буд. 45-А, м. Київ, 04053, www.darg.gov.ua).

Відповідальний виконавець: Плічко Василь Федорович 484-63-32.

Проект постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку здійснення спеціального використання водних біоресурсів у внутрішніх рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах), внутрішніх морських водах, територіальному морі, виключній (морській) економічній зоні та на континентальному шельфі України" (далі Проект) розроблений з метою затвердження Порядку здійснення

спеціального використання водних біоресурсів у внутрішніх рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах), внутрішніх морських водах, територіальному морі, виключній (морській) економічній зоні та на континентальному шельфі України яким створюється правовий механізм для регулювання спеціального використання водних біоресурсів (крім меліоративного вилову та любительського і спортивного рибальства), які перебувають в умовах природної волі (крім видів занесених до Червоної книги України) суб'єктами господарювання.

Проект містить положення, які висвітлюють його предмет регулювання, визначають процедуру розподілу квот добування (вилову) водних біоресурсів для промислового рибальства, регулюють питання резерву квот добування (вилову) водних біоресурсів та розподілу квот добування (вилову) водних біоресурсів для непромислових цілей. Також, Проектом встановлюються обмеження промислового навантаження при спеціальному використанні водних біоресурсів та висвітлюється власне процедура добування (вилучення) водних біоресурсів, процедура щодо ведення та реєстрації промислового журналу. Одним з аспектів нормативно-правового регулювання відповідних правовідносин є розподіл ліміту спеціального використання водних біоресурсів на квоти добування (вилову) шляхом визначення за кожним користувачем частки добування (вилову) водних біоресурсів з подальшим її закріпленням у договорах на право спеціального використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах).

Строк, протягом якого від громадськості приймаються зауваження та пропозиції – один місяць з дня оприлюднення проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку здійснення спеціального використання водних біоресурсів у внутрішніх рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах), внутрішніх морських водах, територіальному морі, виключній (морській) економічній зоні та на континентальному шельфі України".

Проект розроблено на виконання статей 27 та 30 Закону України "Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів".

www.minagro.kiev.ua

2. ПОДІЇ, ФАКТИ

29.01.2014

Міненерго України планує пом'якшити норми вмісту біоетанолу в паливі, що вводяться

Обов'язкове додавання біоетанолу в бензини буде вводитися поетапно. Міненерго направило в Кабінет Міністрів законопроект, який передбачає зниження обов'язкової частки біоетанолу в бензині з 5 % до 3 %. Учасники нафторинку пов'язують це з дефіцитом добавки і високою ціною на нього. А експерти прогнозують, що дане рішення також може бути переглянуто: в ЄС вже відмовляються від обов'язкового додавання біопалива.

У підготовленому Міненерго проекті пропонується перенести термін набуття чинності норми про обов'язковий вміст біоетанолу в моторному бензині. Мова йде про те, що обов'язковим додавання біоетанолу в кількості 3-5 % повинно стати з 1 липня цього року. З 2016 р. цю норму повинні підвищити до 5-10 %. Пропонується також дозволити додавати в сумішеві бензини не тільки етиловий спирт, а й вироблені на його основі біокомпоненти.

Нагадаємо, в 2012 році парламент прийняв закон "Про виробництво і використання моторного палива з вмістом біокомпонентів", яким вводиться норма про обов'язкове додавання біоетанолу в бензин. Зокрема, на 2013 р. встановлювалася рекомендаційна норма за змістом біоетанолу - не менше 5 %. Однак у 2014-2015 роках вона повинна була стати обов'язковою, а з 2016 р. вміст спирту в бензині має бути не менше 7 %. За прийняття закону виступали виробники біоетанолу. На сьогоднішній день його виробляють заводи "Укрспирту", а також приватні компанії, в числі яких Узинський цукровий завод, "Біохім Груп", "КоронАгро", "Інтеркрайт", "Еко-Енергія".

У грудні минулого року учасники українського нафторинку і глава Міненерго Едуард Ставицький домовилися відкласти це до 1 липня 2014 р. і знизити норму обов'язкового додавання біоетанолу в усі бензини з 5 % до 3 %. Вчора у відомстві коментувати це питання відмовилися. Проте джерело в міністерстві розповіло, що діючі стандарти якості нафтопродуктів не дозволяють використовувати паливо із вмістом більше 5% біоетанолу. "Рішення про обов'язкове введення біодобавок приймалося поспішно. Виявилось, що у нас не має ні стандартів, ні нормативної бази, ні розробленої процедури контролю за виконанням закону", - зазначив співрозмовник. За його словами, зараз Міненерго разом з Міністерством аграрної політики і продовольства та галузевими інститутами займаються розробкою відповідної нормативної бази. У Мінагрополітики заявили, що нова пропозиція є "компромісним варіантом", який влаштовує всі сторони.

Учасники нафторинку пов'язують зниження необхідного обсягу закуповуваного біоетанолу з його дефіцитом на ринку. "Виробники біоетанолу обіцяли нам, що продаватимуть його по 8 грн. за літр, а зараз пропонують по 11,5 грн. за літр. Це пов'язано з тим, що його ще не почали виробляти в достатній кількості. Дійсно, якщо ввести в таких умовах норму про обов'язкове додавання його в пальне, це призведе до збільшення ціни палива на 1-2 грн на ринку", - заявили в прес-службі НПК "Галичина" (Дрогобицький НПЗ). Втім, за даними Мінагрополітики, вже зараз заводи "Укрспирту" можуть виробляти близько 150 тис. т біоетанолу в рік, що достатньо для задоволення не тільки 5 %, а й 10 % вмісту цієї добавки в бензині.

У НПК "Галичина" вважають, що для збільшення виробництва палива з біоетанолом необхідно запуснути українські нафтопереробні заводи (НПЗ). "У Європі вдається продавати паливо з біоетанолом за рахунок того, що працюють нафтопереробні заводи і бензин поставляють безпосередньо з них на АЗС. А в Україні його імпортують, відстані більші, паливо доводиться накопичувати на нафтобазах. Тривале зберігання призводить до його розшарування та погіршення якості", - зазначають у прес-службі НПК "Галичина". Втім, навіть з урахуванням зниження

"Продав сировину і отримав гроші, в т.ч. і ПДВ, незалежно від розміру підприємства, регіону, зв'язків і т.д. Новий механізм непрозорий. Переробник молока ПДВ виплачує до держбюджету, але от чи дійдуть ці гроші до селянина - виробника молока - велике питання. У такій ситуації про збільшення виробництва молока говорити досить важко", - пояснив А.Дикун.

При цьому президент асоціації повідомив, що зростання виробництва молока в 2013 р. стало можливим завдяки початку роботи декількох нових великотоварних ферм, які працюють за сучасними технологіями. Також зростання відбулося за рахунок впровадження нових технологій на старих господарствах. Крім того, важливим фактором для збільшення молока стали хороші погодні умови, що дозволило заготовити якісний корм.

АПК -інформ

22.01.14

Уряд прискорює виконання українсько-китайських домовленостей - Присяжнюк

Уряд прискорює виконання українсько-китайських домовленостей, в т.ч. досягнутих на найвищому рівні під час візиту президента України Віктора Януковича в КНР. Про це 22 січня заявив міністр аграрної політики і продовольства України Микола Присяжнюк.

Зокрема, за його словами, активізується робота по всіх напрямках двостороннього співробітництва, в т.ч. і в сільському господарстві, що прискорить залучення китайських інвестицій у вітчизняну економіку і нарощування експорту українських товарів до Китаю.

М.Присяжнюк доручив усім учасникам української частини комісії зі співробітництва між урядом України та урядом КНР підготувати графіки виконання завдань і доповіді про них на наступному засіданні комісії.

За його словами, також необхідно створити координаційний центр для реалізації спільних українсько-китайських проектів.

АПК -інформ

21.01.2014

Зерновий пул Росії, України та Казахстану зможе контролювати до 30 % світового ринку

Росія, Україна і Казахстан можуть контролювати до 30 % світового ринку зерна, об'єднавшись в рамках Причорноморського зернового комітету. Про це заявив міністр сільського господарства РФ Микола Федоров.

"Ми контролюємо 20 % експортного потенціалу світового ринку зернових, можемо вийти на 30 % питомого ринку експорту через зерновий пул", - заявив він. Робота над дорученням щодо створення пулу зараз інтенсивно ведеться, зазначив міністр. Проект передбачає не тільки появу нового координуючого інституту, а й створення більш сучасної конкурентної логістичної інфраструктури - розширення терміналів, портів, доріг до портів. Вкладення в проект передбачаються досить серйозні. "Думаю, це сотні мільйонів, якщо не мільярди євро", - сказав Федоров.

Ідея "зернового пулу" України, Росії і Казахстану, вперше висунута ще в 2009 р. на Всесвітньому зерновому форумі в Санкт-Петербурзі, отримала новий імпульс у жовтні 2013 р. в Калузі на 10-му засіданні комітету з питань економічного співробітництва російсько-української міждержавної комісії. Три країни домовилися про спільне опрацювання питання та презентації спільного проекту в першому кварталі 2014 року.

Раніше повідомлялося, що Мінсільгосп Росії розраховує в рамках пулу на інформаційний обмін, на формування дорадчого органу, який виробить рекомендації з експорту кожній країні. У пулі буде потрібно закласти можливість планування кожним його учасником своїх дій з урахуванням загальних тенденцій ринку, параметрів і

прогнозів. Особливе значення участь у пулі має для Казахстану, який не володіє власним виходом до моря і змушений вивозити своє зерно через російські порти в Чорному морі.

Інформаційна компанія "ПроАгро"

17.01.2014

В.Янукович підписав закон про Держбюджет України на 2014 рік

Президент України Віктор Янукович 17 січня підписав закон України про державний бюджет України на 2014 р.

Нагадаємо, в числі основних показників бюджету - 2014 - номінальний ВВП у розмірі 1,65 трлн. грн., інфляція за підсумками року на рівні 8,3 %, доходи консолідованого бюджету - 540 млрд. грн.

Дефіцит державного бюджету України в 2014 р. запланований на рівні близько 3%.

АПК -інформ

17.01.2014

Росія ввела обмеження на ввезення свинини з Луганської області

Россільгоспнагляд з 17 січня 2014 ввів тимчасові обмеження на ввезення продукції свинарства з Луганської області України з причини виникнення на цій території в січні поточного року африканської чуми свиней (АЧС).

У повідомленні відомства зазначається, що обмеження стосуються ввезення в Росію свиней, їх генетичного матеріалу, свинарської продукції (яка не пройшла термічної обробки + 72° С і вище в товщі продукту, протягом 30 хв., що гарантує знищення вірусу АЧС), у тому числі продуктів забою диких кабанів, рогокопитної і шкіряної, кишкової сировини, щетини, кормів для свиней, які не пройшли при виготовленні аналогічної теплової обробки, мисливських трофеїв, не підданих повній таксидермічній обробці, бувшого у вживанні устаткування для утримання, перевезення, забою і розділки свиней.

Також територіальним управлінням Россільгоспнагляду доручено посилити контроль за ввезенням на територію Російської Федерації з України тваринницької продукції в ручній поклажі та багажі.

Як повідомлялося раніше, 5 січня 2014 при контролі державного кордону України фахівцями Держприкордонслужби України на території Станично-Луганського району Луганської області був виявлений труп дикого кабана, який знаходився в річці біля українського берега (4 метри від лінії кордону , яка проходить по фарватеру річки).

Згідно з інформацією Головного управління ветеринарної медицини в Луганській області, при дослідженні відібраного біоматеріалу в Державному науково-дослідному інституті з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи було встановлено діагноз африканської чуми свиней.

Інформаційна компанія "ПроАгро"

16.01.2014

Держбюджет України на 2014 р. прийнятий без продовження нульового ПДВ при операціях із зерном

З державного бюджету на 2014 р., який був прийнятий Верховною Радою, була виключена норма про продовження дії нульового податку на додану вартість при операціях із зерновими і технічними культурами, ломом чорних металів, шкірою і деревиною.

Текст відповідної поправки до бюджету перед голосуванням озвучив глава бюджетного комітету парламенту Євген Геллер. При цьому бюджетний комітет

рекомендував депутатам окремо проголосувати за урядовий законопроект № 3863, що передбачає відстрочку відшкодування ПДВ при операціях із зерном до 1 січня 2016.

"Пропоную виключити з тексту документа положення пункту 7 "Прикінцевих положень" і прийняти окремо закон про внесення змін до Податкового кодексу під номером 3863 ", - сказав Геллер.

Як повідомлялося, впродовж 2013 аграрні асоціації неодноразово зверталися до влади з проханням повернути ПДВ при експортних операціях із зерном, заявляючи про те що відстрочка повернення цього податку аграріям може розцінюватися як перешкоджання вільній торгівлі.

11 січня п. р. Кабмін зареєстрував законопроект № 3863, що передбачає продовжити дію нульового ПДВ при операціях із зерновими і технічними культурами до 1 січня 2016 р. Проект держбюджету на 2014 р. передбачав продовження дії нульового ПДВ при операціях із зерновими і технічними культурами.

Нульовий ПДВ для операцій із зерном діє з 2011 р. При цьому з скасуванням ПДВ було скасовано і відшкодування цього податку зернотрейдерам.

Інформаційна компанія "ПроАгро"

15.01.14

Український уряд готовий відстрочити до липня 2014 року вимогу до обов'язкового продажу бензинів з вмістом біоетанолу - Ставицький

Кабінет Міністрів України готовий відстрочити на півроку вимогу для нафтотрейдерів реалізовувати бензини з додаванням біоетанолу, яка набула чинності з 1 січня 2014 р. Про це 15 січня заявив міністр енергетики та вугільної промисловості Едуард Ставицький.

Нагадаємо, відповідно до Закону України "Про внесення змін до деяких законів України про виробництво моторних палив з вмістом біокомпонентів", в 2014-2015 рр. . всі реалізовані в Україні бензини повинні містити не менше 5 % біоетанолу. З 2016 р. обов'язкову частка біоетанолу в бензинах збільшиться до 7 %.

АПК -інформ

15.01.14

У ВР України зареєстровано законопроект, згідно з яким експорт зернових можуть здійснювати тільки сільгоспвиробники

У Верховній Раді України від 14 січня зареєстровано законопроект № 3882, відповідно до якого експорт зернових можуть здійснювати тільки сільгоспвиробники або пов'язані з ними юридичні особи, а також Державний агент із забезпечення експорту та імпорту зерна і продуктів його переробки.

Як вказується в пояснювальній записці до законопроекту, вітчизняні виробники зернових змушені співіснувати з великою кількістю посередників. І, незважаючи на важливу соціальну і бюджетоутворюючу функцію, значні інвестиції в розвиток українського села, сільгосптоваровиробники відчують істотні фінансові втрати від діяльності посередників.

В результаті прийняття законопроекту та надання права експорту зерна виключно вітчизняним сільгоспвиробникам рентабельність таких підприємств збільшиться. Крім того, законопроектом пропонується надати сільгоспвиробникам право проходження першочергового митного контролю при проведенні операцій з експорту зерна.

АПК -інформ

15.01.14

Український уряд надасть держгарантії для випуску продукції сільгоспмашинобудування

Кабінет Міністрів України на законодавчому рівні має намір врегулювати механізм та умови надання держгарантії підприємствам недержавного сектора економіки для виконання Державної програми активізації розвитку економіки на 2013-2014 рр.. в частині реалізації інвестиційних проектів з розвитку машинобудування для АПК.

Прем'єр-міністр Микола Азаров доручив Міністерству фінансів, Міністерству економічного розвитку і торгівлі та Міністерству доходів і зборів підготувати пропозиції щодо врегулювання цих питань протягом місяця.

Також відповідальні міністерства повинні підготувати урядове рішення про встановлення ступеня локалізації виробництва зернозбиральних комбайнів "Скіф-Тукано-440" на НВЦ "Херсонський машинобудівний завод". Реалізація проекту потребує фінансування в сумі 223,8 млн. грн. Станом на 10 січня 2014 профінансовано 73,8 млн. грн.

АПК -інформ

14.01.14

Уряд України розробив комплексний підхід до налагодження роботи зернової логістики - Мінагропрод

Уряд України розробив комплексний підхід до налагодження роботи зернової логістики шляхом синхронізації роботи елеваторів, перевізників, залізниці та портів. Про це 14 січня заявив директор департаменту розвитку аграрних ринків Міністерства аграрної політики і продовольства України Віталій Саблук.

Він зазначив, що завдяки виконаній роботі вдалося підвищити пропускну здатність інфраструктури: якщо в 2012 р. максимальний показник експорту зерна за місяць становив 3,4 млн. тонн, то в 2013 р. він зріс до 4,7 млн. тонн.

При цьому В.Саблук підкреслив, що уряд продовжить роботу над поліпшенням зернової логістики України.

АПК -інформ

14.01.2014

Аграрний фонд України озвучив мінімальні інтервенційні ціни на зернові

Аграрний фонд продовжує приймати заявки від сільгосптоваровиробників на реалізацію пшениці, жита та ячменю врожаю 2014 року.

У повідомленні фонду авансування форвардних закупівель зазначених культур здійснюється за формулою 50 % + 20 %, з яких 50 % виплачуються при укладенні договору, а інші 20 % - за результатами весняного огляду страховою компанією відповідних посівів.

Одночасно, навесні Аграрний фонд купуватиме овес, просо і гречку врожаю 2014 року на умовах форварда за фактом посівів цих культур. Після укладення відповідних угод сільгосптоваровиробники отримувати аванс у розмірі 70 %, розрахований на підставі мінімальної інтервенційної ціни для відповідної культури.

У фонді також повідомили розміри мінімальних інтервенційних цін, авансових платежів та знижки при остаточному розрахунку .

Культура	Мінімальна інтервенційна ціна (з ПДВ), грн.	Розмір авансу за 1 тону, грн.	
		50%	20%
Пшениця м'яка 2 класу	1 841,00	920,50	368,20
Пшениця м'яка 2 класу	1 736,00	868,00	347,20
Пшениця м'яка 2 класу	1 667,00	833,50	333,40
Жито 1 класу	1 601,00	800,50	320,20

Жито 2 класу	1 525,00	762,50	305,00
Жито 3 класу	1 453,00	726,50	290,60
Ячмінь 3 класу	1 567,00	1 096,90	
Овес 1 класу	2 640,00	1 848,00	
Овес 2 класу	2 420,00	1 694,00	
Овес 3 класу	2 200,00	1 540,00	
Просо 1 класу	2 750,00	1 925,00	
Просо 2 класу	2 500,00	1 750,00	
Просо 3 класу	2 250,00	1 575,00	
Гречка	3 450,00	2 415,00	

Остаточний розрахунок відбуватиметься за ринковими цінами, індикатором яких будуть середньозважені ціни рівноваги (фіксингу) за результатами 3 -х останніх торгових сесій на організованому аграрному ринку на момент поставки зерна за вирахуванням фіксованої знижки та виплачених авансових платежів.

Крім того, Аграрний фонд в найближчій перспективі планує здійснювати реалізацію аміачної селітри за фіксованими пільговими цінами безпосередньо контрагентам, які уклали форвардні угоди на поставку зерна врожаю 2014 року.

Інформаційна компанія "ПроАгро"

14.01.2014

КМ України запропонував продовження нульового ПДВ при операціях із зерном до 2016 р.

Кабінет Міністрів України пропонує Верховній Раді продовжити дію нульового податку на додану вартість (ПДВ) при операціях із зерновими і технічними культурами до 1 січня 2016 р., тоді як згідно з чинним законодавством ця норма повинна була бути скасована 1 січня 2014.

Відповідна пропозиція закріплена урядовим законопроектом № 3863 "Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування податком на додану вартість деяких операцій із зерновими і технічними культурами", який зареєстровано в Раді 11 січня.

Згідно з пояснювальною запискою до документа, відстрочка справляння ПДВ обумовлена необхідністю збереження бюджетного ресурсу країни.

"З 1 січня 2014 р. фактично весь експорт зерна і технічних культур, який виробляється в Україні, буде обкладатися із застосуванням нульової ставки ПДВ з правом на бюджетне відшкодування, що не сприятиме збереженню ресурсу бюджету", - сказано в записці.

Крім того, в Кабміні вважають, що таким способом можна, зокрема, уникнути розбалансованості українського бюджету.

Як повідомлялося, 19 грудня 2013 Верховна Рада внесла зміни до Податкового кодексу, згідно з якими аграрії отримали право на відшкодування ПДВ при операціях із зерном з 1 січня 2014.

Разом з тим, проект держбюджету на 2014 р. передбачає продовження дії нульового ПДВ при операціях із зерновими і технічними культурами.

Протягом року аграрні асоціації неодноразово виступали з проханням до влади повернути ПДВ при експортних операціях із зерном, заявляючи про те, що відстрочка повернення цього податку аграріям може розцінюватися як перешкодження вільній торгівлі.

Нульовий ПДВ для операцій із зерном діє з 2011 р. При цьому з скасуванням ПДВ було скасовано і відшкодування цього податку зернотрейдерам.

УНІАН

11.01.14**Мінагропрод України розробив критерії оцінки якості земель для органічного виробництва**

Міністерство аграрної політики та продовольства України розробило проект постанови КМУ "Про затвердження Порядку встановлення критеріїв якості земель, оцінки їх придатності для виробництва органічної продукції та сировини і визначення зон даного виробництва". Проект зазначеної постанови для його обговорення був розміщений на сайті міністерства 10 січня.

Метою прийняття постанови є встановлення критеріїв якості земель, порядку оцінки їх придатності для органічного виробництва та встановлення зон, на землях яких можливе виробництво органічної продукції та сировини.

Як очікується, прийняття постанови дозволить встановити чітко регламентовані правила та нормативно закріпити вимоги до основної складової органічного виробництва - земельних ресурсів.

"Використання таких норм забезпечить оперативне і обгрунтоване прийняття рішення в частині визначення відповідності вимогам органічного виробництва будь-якого сільгоспприємства в будь-якому регіоні", - наголошується в повідомленні.

Як вважають розробники, запропонований механізм дозволить значно спростити і прискорити процес отримання сертифікату відповідності та, як наслідок, істотно розширити сітку сільгоспприємств, які забезпечують виробництво органічної продукції, і збільшити обсяг і асортимент даної сільгосппродукції. У свою чергу, це підвищить попит на українську органічну сільгосппродукцію на світових ринках.

АПК -інформ

10.01.2014**Кабмін пропонує Раді проводити сертифікацію насіння відповідно до вимог ЄС**

Кабмін пропонує ввести сертифікацію насіння відповідно до вимог Євросоюзу. Про це йдеться в урядовому законопроекті № 3833 "Про внесення змін до деяких законодавчих актів у сфері насінництва", текст якого розміщений на сайті Верховної Ради України.

"Метою проекту закону є приведення у відповідність до вимог законодавства вимогам СОТ та ЄС, удосконалення та спрощення механізму здійснення державного нагляду (контролю) у сфері насінництва, уточнення повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері нагляду (контролю) в агропромисловому комплексі щодо здійснення державного нагляду (контролю) у частині насінництва", - йдеться в пояснювальній записці до законопроекту.

Так, законопроект пропонує внести зміни до закону України "Про насіння і садивний матеріал", згідно з якими у сфері насінництва на законодавчому рівні запроваджується міжнародна термінологія і класифікація і передбачається здійснення сертифікації насіння і садивного матеріалу відповідно до вимог, встановлених Організацією економічного співробітництва та розвитку (ОЕСД).

Проектом закону також пропонується, що видача сертифікатів, проведення польового інспектування, сортового контролю, маркування партій насіння - є платною адміністративною послугою.

Також передбачається, що ввезення в Україну насіння і садивного матеріалу не занесеного до реєстру сортів і/або до реєстру сортів Організацією економічного співробітництва та розвитку (ОЕСД) для селекційних, дослідних робіт і експонування, здійснюється в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, на основі підтвердження.

"З метою удосконалення механізму проведення арбітражного (експертного) визначення якості насіння і садивного матеріалу передбачено, що арбітражне (експертне) визначення якості насіння може проводитися на вимогу споживача в

лабораторіях, визначених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері нагляду (контролю) в агропромисловому комплексі, а визначення якості садивного матеріалу - в лабораторіях, акредитованих відповідно до законодавства", - йдеться в пояснювальній записці до законопроекту.

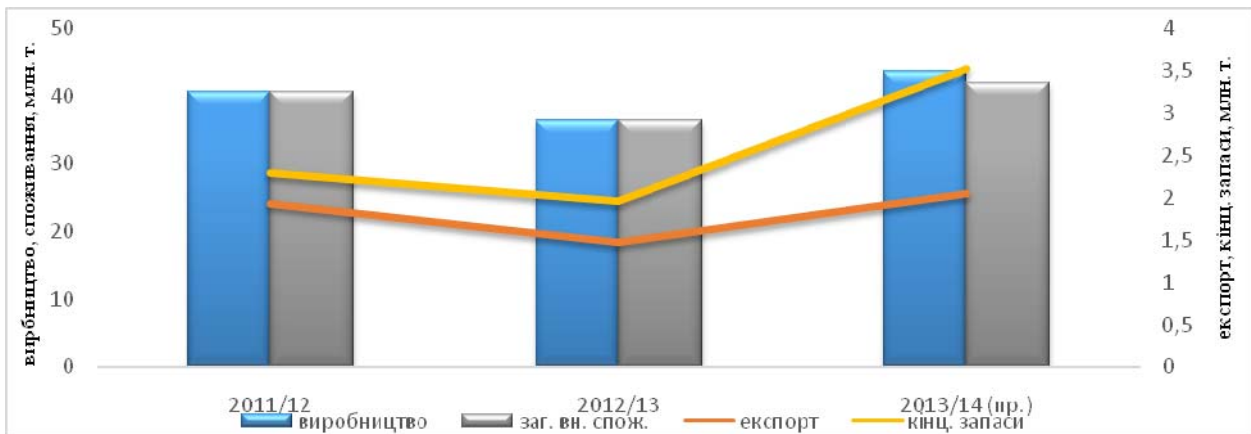
РБК- Україна

4. АНАЛІТИЧНИЙ МАТЕРІАЛ

ВИРОБНИЦТВО НАСІННЯ СОНЯШНИКУ ТА СОНЯШНИКОВОЇ ОЛІЇ У ПОТОЧНОМУ МАРКЕТИНГОВОМУ РОЦІ.

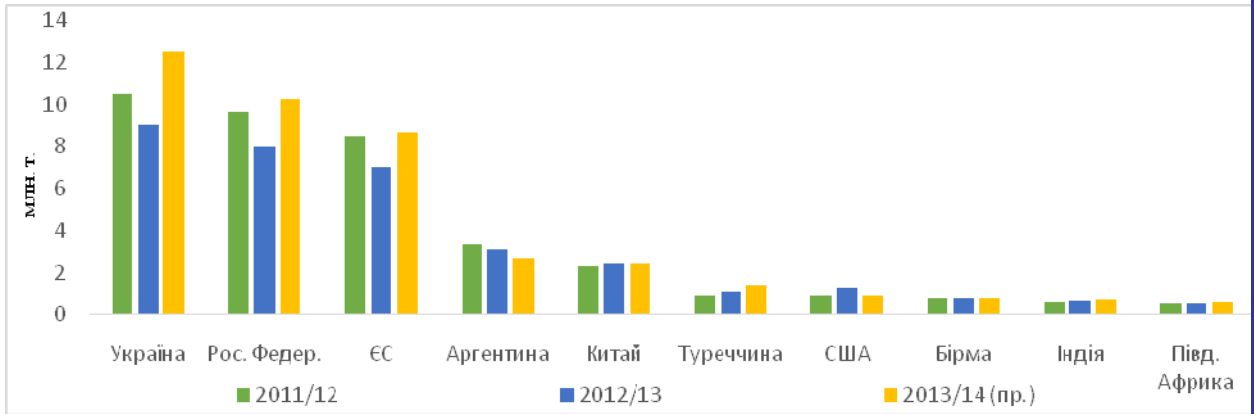
Дем'янчук В. В.,
кандидат с-г наук, експерт IPAR

Скореговані у січні поточного року оцінки світового виробництва насіння соняшнику передбачають його збільшення у 2013/14 маркетинговому році до 43,68 млн. т., що на 7,28 млн. т. (на 20%) перевищує показники минулого маркетингового року. Зростання обсягів загального внутрішнього споживання насіння соняшнику в світі становитиме 5,45 млн. т. (на 15%) та досягне 41,87 млн. т., обсяги світової торгівлі зростуть на 570 тис. т. (на 38,8%), - до 2,045 млн. т. Запаси насіння соняшнику в світі збільшитимуться в 1,8 рази, - до 3,52 млн. т. (рис. 1).

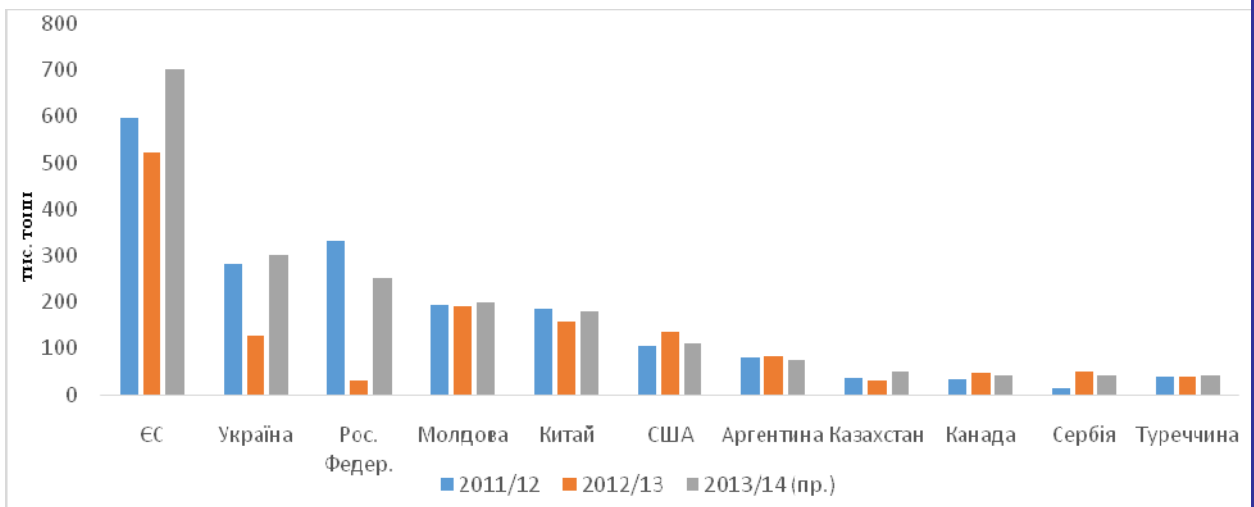

1. Виробництво насіння соняшнику в світі у 2011/12 – 2013/14 маркетингових роках (джерело - USDA).

У 2013/14 маркетинговому році TOP – 10 провідних світових виробників насіння соняшнику (рис. 2) виглядає наступним чином – Україна (12,5 млн. т.), Російська Федерація (10,2 млн. т.), ЄС (8,65 млн. т.), Аргентина (2,7 млн. т.), Китай (2,45 млн. т.), Туреччина (1,4 млн. т.), США (922 тис. т.), Бірма (800 тис. т.), Індія (730 тис. т.), Південна Африка (610 тис. т.). За таких оцінок, передбачається, що виробництво насіння соняшнику у 2013/14 маркетинговому році, у порівнянні із попереднім маркетинговим роком, в Україні зросте на 3,5 млн. т. (на 38,9%), Російській Федерації – на 2,24 млн. т. (на 28,1%), ЄС – на 1,65 млн. т. (на 23,6%), Туреччині – на 280 тис. т. (на 25%), прогнозується певне зниження його виробництва в Аргентині – на 400 тис. т. (на 12,9%) та США – на 342 тис. т. (на 27,1%).

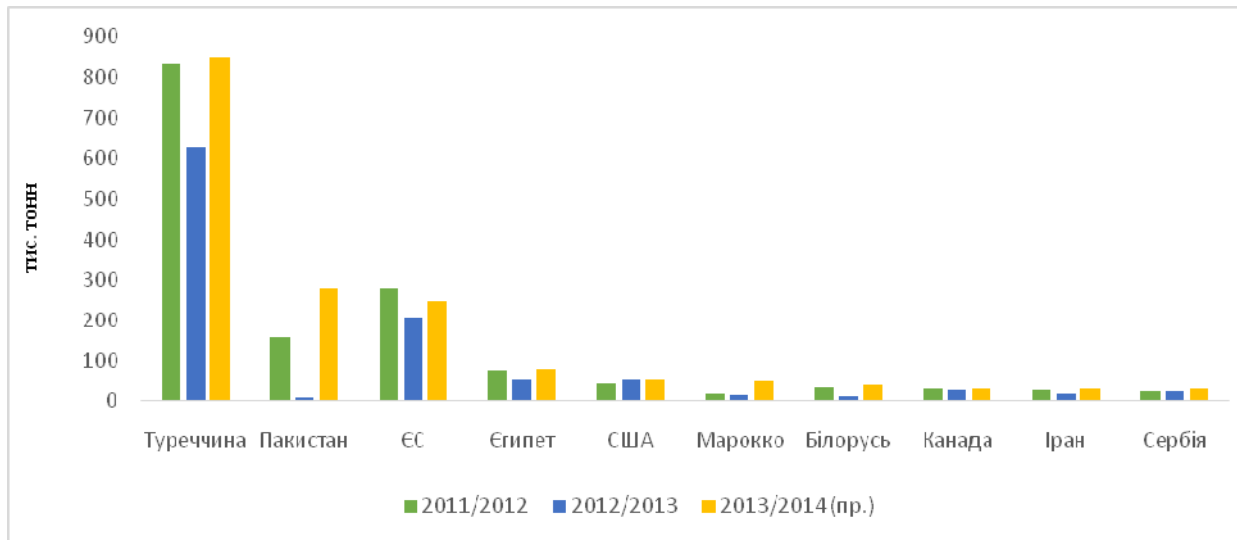

2. Провідні виробники насіння соняшнику в світі у 2011/12 – 2013/14 маркетингових роках (джерело - USDA).

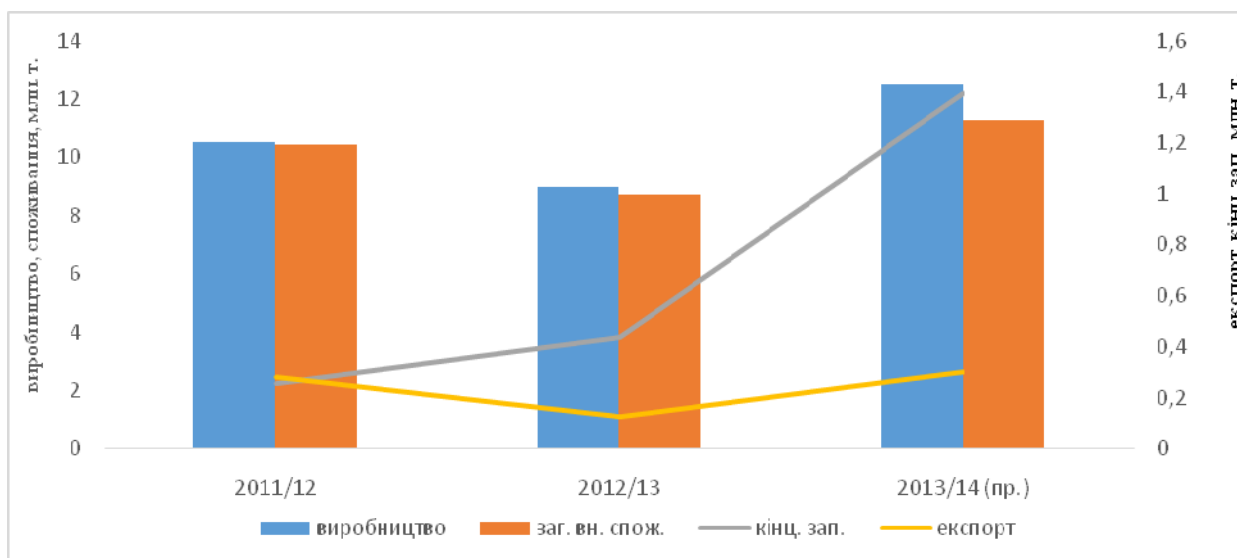
3. Провідні експортери насіння соняшнику в світі у 2011/12 – 2013/14 маркетингових роках (джерело - USDA).

Очікується, що у 2013/14 маркетинговому році до ТОП-5 провідних експортерів насіння соняшнику (рис. 3) увійдуть ЄС (700 тис. т.), Україна (300 тис. т.), Російська Федерація (250 тис. т.), Молдова (200 тис. т.), Китай (180 тис. т.), на які припадає 79,7% його світового експорту. Слід також відзначити, що обсяг експорту насіння соняшнику з країн-членів ЄС у поточному маркетинговому році, порівняно із попереднім, зросте на 179 тис. т. (на 34,4%), з України – на 173 тис. т. (у 2,36 рази), з Російської Федерації – на 219 тис. т. (у 8,1 рази), з Молдови – на 10 тис. т. (на 5%), з Китаю – на 22 тис. т. (на 13,9%). Щодо інших провідних експортерів, - слід зазначити зменшення експорту із США (на 27 тис. т. або на 19,8%), Аргентини (на 7 тис. т. або на 8,5%), Канади (на 8 тис. т. або на 16,7%) та Сербії (на 10 тис. т. або на 20%), а також його збільшення – з Казахстану (20 тис. т. або в 1,7 рази) та з Туреччини (на 2 тис. т. або на 5,3%).

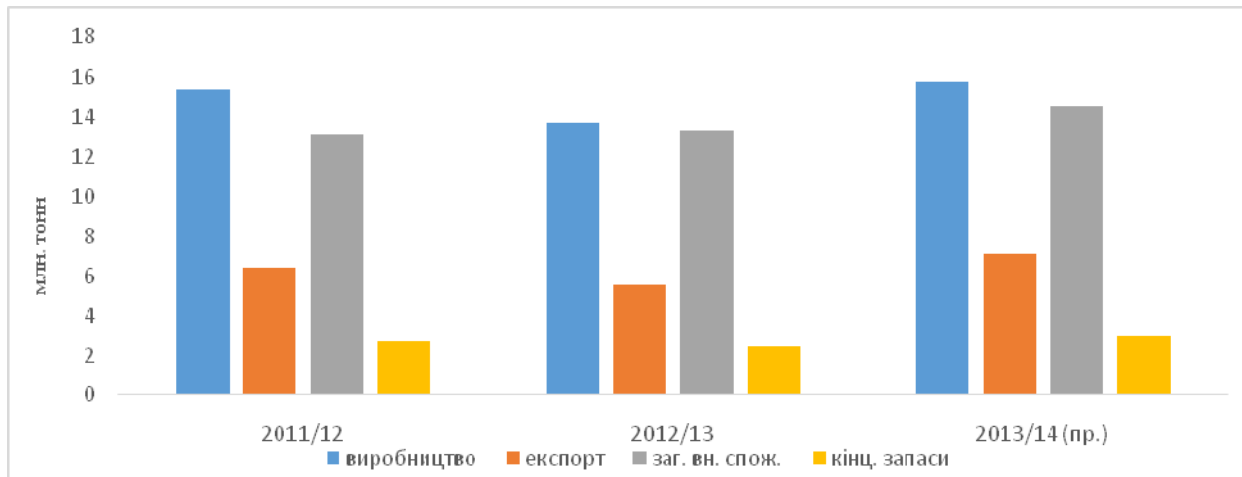
4. Провідні імпортери насіння соняшнику в світі у 2011/12 – 2013/14 маркетингових роках (джерело - USDA).

Що стосується провідних світових імпортерів насіння соняшнику (рис. 4), то у 2013/14 маркетинговому році, порівняно із попереднім, очікується збільшення його імпорту до Туреччини (провідний імпортер) – на 222 тис. т. (на 35,4%), - до 850 тис. т., Пакистану – на 270 тис. т. (обсяги завезеного насіння соняшнику становили минулого року лише 10 тис. т.), - до 280 тис. т., до ЄС – на 41 тис. т. (на 19,6%), - до 250 тис. т., Єгипту – на 25 тис. т. (на 45,4%), - до 80 тис. т., до Марокко – на 35 тис. т. (у 3,3 рази), - до 50 тис. т., до Білорусі – на 28 тис. т. (у 3,3 рази), - до 40 тис. т., до Канади – на 3 тис. т. (на 11,1%), - до 30 тис. т., до Ірану – на 10 тис. т. (на 50%), - до 30 тис. т., до Сербії – на 6 тис. т. (на 25%), - 30 тис. т.

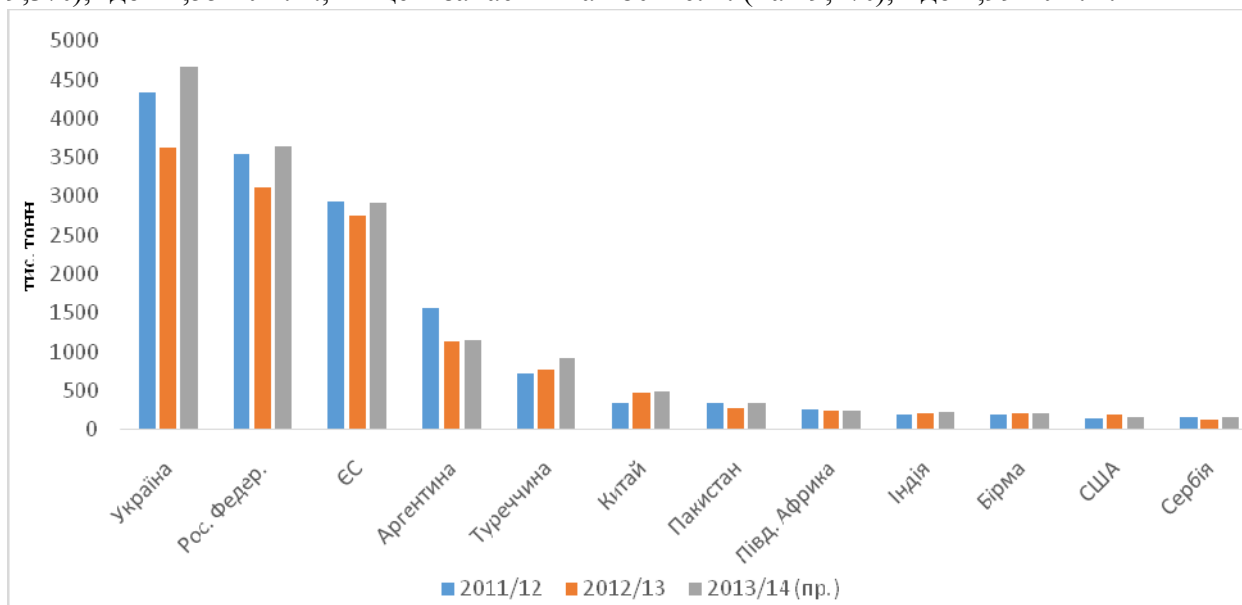
5. Виробництво насіння соняшнику в Україні у 2011/12 – 2013/14 маркетингових роках (джерело - USDA).

В Україні у 2013/14 маркетинговому році (рис. 5) очікується зростання виробництва насіння соняшнику (по відношенню до 2012/13 МР) на 3,5 млн. т. (на 39%), - до 12,5 млн. т. При цьому обсяги його загального внутрішнього споживання зростуть до 11,25 млн. т. (на 29%), а експорту – до 300 тис. т. (у 2,4 рази), обсяг запасів на кінець поточного маркетингового року збільшиться до 1,39 млн. т. (у 3,2 рази).

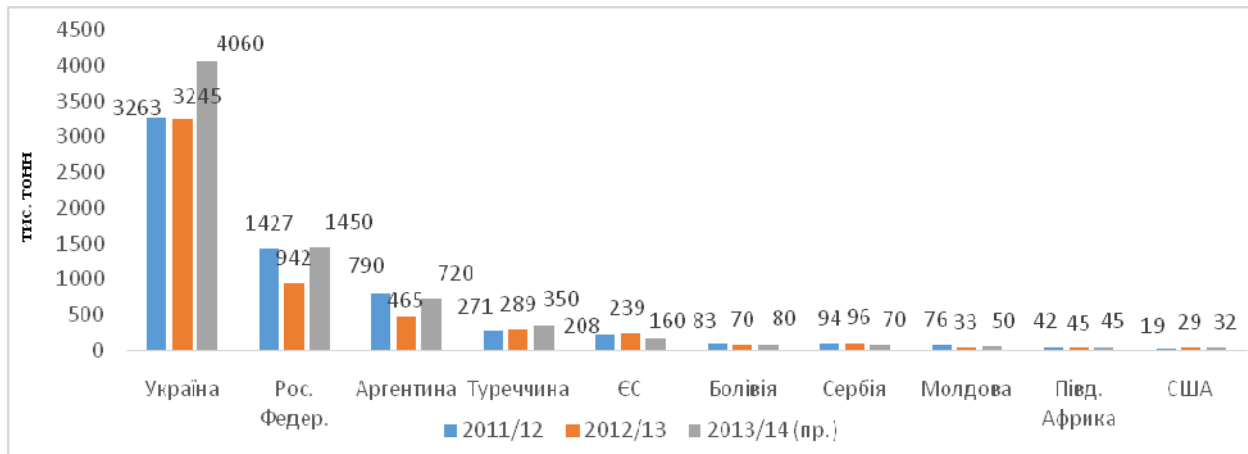
6. Виробництво соняшникової олії в світі у 2011/12 – 2013/14 маркетингових роках (джерело - USDA).

Виробництво соняшникової олії в світі (рис. 6) у 2013/14 МР очікується в обсязі 15,76 млн. т. Це на 2,09 млн. т. (на 15,3%) більше від минулого маркетингового року. При цьому зростання обсягів світової торгівлі становитиме 1,55 млн. т. (на 27,8%), - до 7,12 млн. т. Обсяг загального внутрішнього споживання зростає на 1,24 млн. т. (на 9,3%), - до 14,55 млн. т., кінцеві запаси – на 480 тис. т. (на 19,1%), - до 2,99 млн. т.

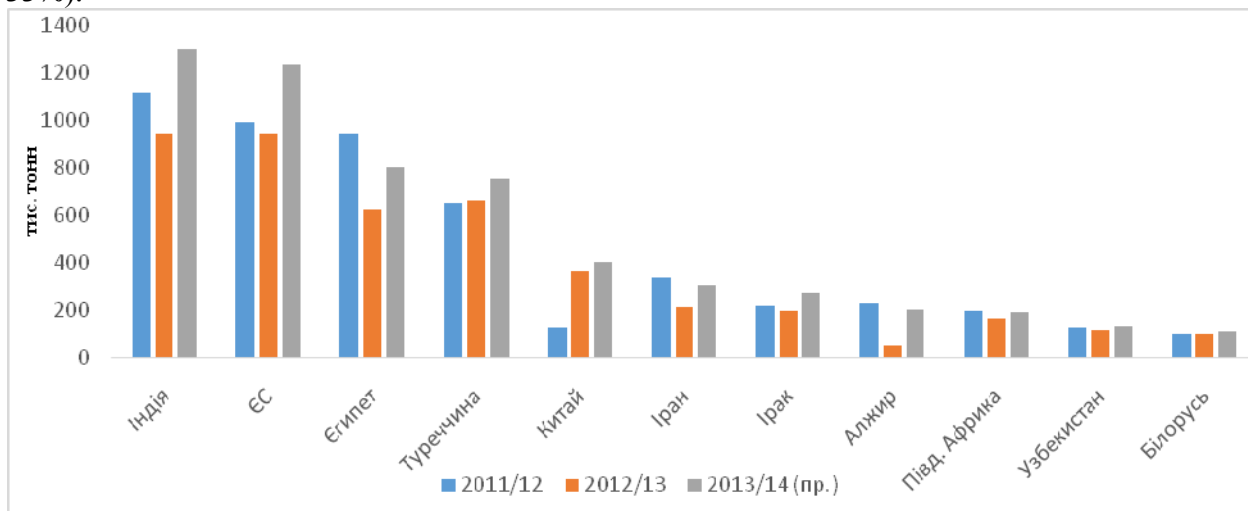
7. Провідні виробники соняшникової олії в світі у 2011/12 – 2013/14 маркетингових роках (джерело - USDA).

Провідні виробники соняшникової олії в світі у 2013/14 МР (рис. 7) – Україна (4,67 млн. т.), Російська Федерація (3,65 млн. т.), ЄС (2,92 млн. т.), Аргентина (1,15 млн. т.), Туреччина (918 тис. т.), на які припадає 84,4% її світового виробництва. При цьому основне збільшення світового виробництва соняшникової олії відбуватиметься за рахунок України, яка збільшить її виробництво у поточному маркетинговому році на 1,04 млн. т. (на 28,6%), Російської Федерації – на 536 тис. т. (на 17,2%), ЄС – на 172 тис. т. (на 6,2%), Туреччини – на 149 тис. т. (на 19,4%), Пакистану – на 55 тис. т. (на 19,2%).

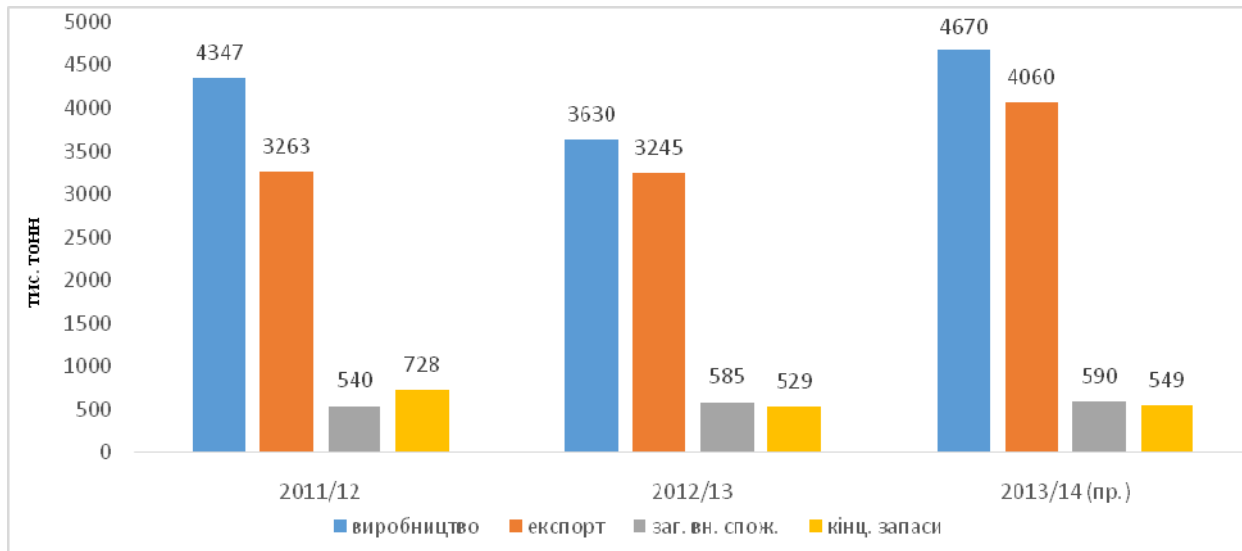
8. Провідні експортери соняшникової олії в світі у 2011/12 – 2013/14 маркетингових роках (джерело - USDA).

В якості провідних експортерів соняшникової олії в світі у 2013/14 МР (рис. 8) визначаються - Україна (4,06 млн. т.), Російська Федерація (1,45 млн. т.), Аргентина (720 тис. т.), Туреччина (350 тис. т.), ЄС (150 тис. т.). Слід відзначити суттєве збільшення обсягів експорту соняшникової олії у поточному маркетинговому році, порівняно з минулим роком, - з України – на 815 тис. т. (на 25,11%) та з Російської Федерації - на 508 тис. т. (на 53,9%), а також його зменшення із ЄС – на 79 тис. т. (на 33%).

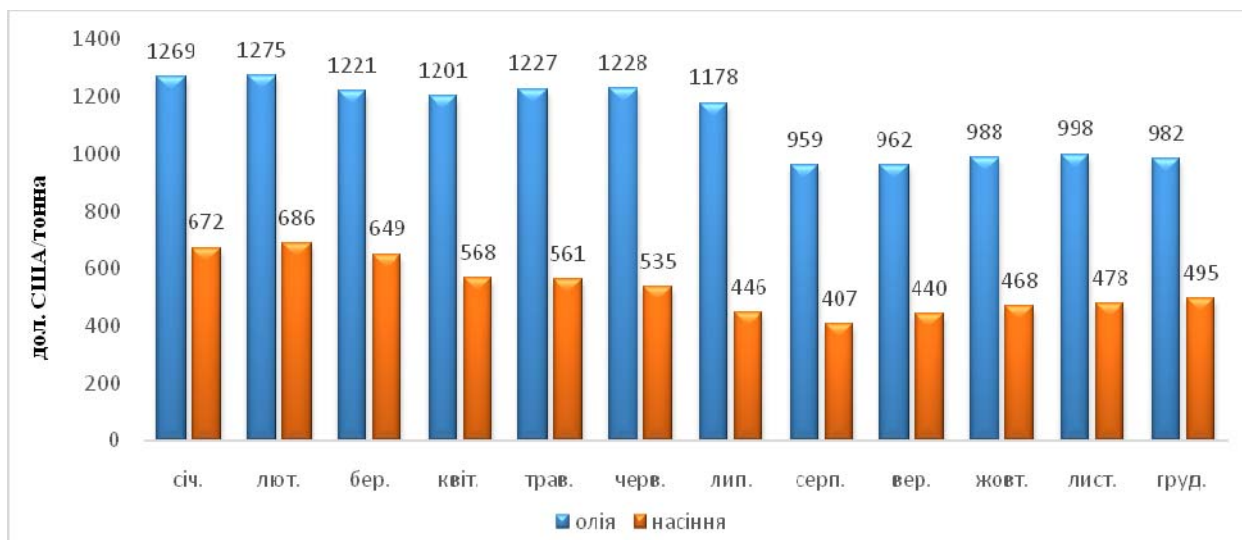
9. Провідні імпортери соняшникової олії в світі у 2011/12 – 2013/14 маркетингових роках (джерело - USDA).

Порівняно із минулим маркетинговим роком, рейтингова структура провідних світових імпортерів соняшникової олії не зазнала суттєвих змін (рис. 9). Очікується збільшення обсягів імпорту соняшникової олії у поточному маркетинговому році - до Індії – на 361 тис. т. (на 38,4%), – до 1,3 млн. т., ЄС – на 288 тис. т. (на 30,6%), - до 1,23 млн. т., Єгипту – на 180 тис. т. (на 29%), - до 800 тис. т., Туреччини – на 93 тис. т. (на 14,2%), - до 750 тис. т., Китаю – на 38 тис. т. (на 10,5%), - до 400 тис. т., Ірану – на 90 тис. т. (на 42,8%), - до 300 тис. т., Іраку – на 73 тис. т. (на 37%), Алжиру – на 152 тис. т. (у 4,2 рази), Південної Африки – на 30 тис. т. (на 18,8%), - до 190 тис. т., Узбекистану – на 29 тис. т. (на 26,1%), - до 130 тис. т., Білорусі – на 13 тис. т. (на 14,3 %), - до 110 тис. т.

10. Виробництво соняшникової олії в Україні у 2011/12 – 2013/14 маркетингових роках (джерело - USDA).

В Україні, як вже було зазначено, виробництво соняшникової олії у 2013/14 МР (рис. 10), порівняно із минулим маркетинговим роком, очікується до збільшення, - до 4,67 млн. т. (на 28,6%), експорт становитиме 4,06 млн. т. (на 25,11%). При цьому обсяги загального внутрішнього споживання та запаси на кінець маркетингового року суттєво не змінюватимуться.

11. Динаміка цін на насіння соняшнику (EU, cif, LowerRhine, джерело – FAO) та соняшкову олію (Fob, NorthWestEuropeanPorts) на світовому ринку у 2013 році (джерело – FAO).

Що стосується цін на насіння соняшнику та соняшкову олію на світовому ринку (рис. 11), слід відзначити їх суттєве падіння протягом серпня – грудня минулого року (у порівнянні із січнем - липнем). Разом з тим, відстежується певне зміцнення цін – протягом серпня – грудня 2013 р. ціни на насіння соняшнику зросли на 88 дол. США за тону, на соняшкову олію – на 23 дол. США за тону.

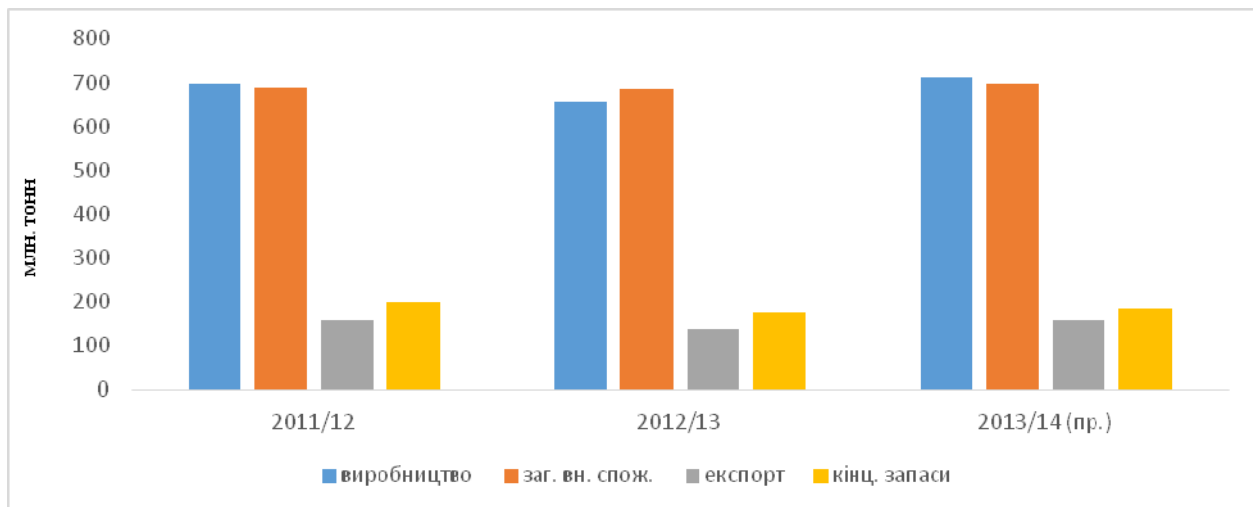
При підготовці інформації використані матеріали Департаменту сільського господарства США (www.fas.usda.gov) та ФАО (<http://www.fao.org>)

ОСОБЛИВОСТІ РИНКУ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ У 2013/14 МАРКЕТИНГОВОМУ РОЦІ

Ємельянова Ж.Л.,
канд. геогр. наук, експерт IPAR

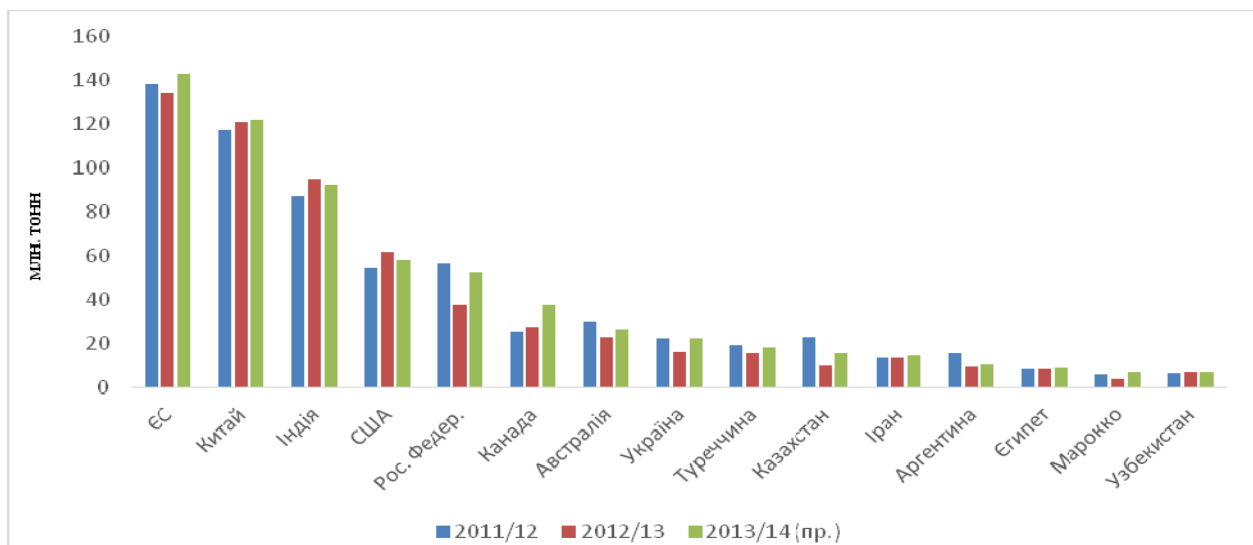
Світове виробництво зерна пшениці в 2013/14 МР очікується на рівні 712,656 млн. тонн (на 56,21 млн. тонн або на 8,0% більше, ніж в 2012/13 МР). Збільшаться також на 11,23 млн. тонн (на 1,0%) загальне споживання пшениці, кінцеві запаси - на 20,74 млн. тонн (або на 5,0%), а обсяги торгівлі - на 9,26 млн. тонн (або на 15,0%) (рис. 1).

Прогнозується, що у 2013/14 МР загальне споживання зерна пшениці складе 697,518 млн. т., кінцеві запаси – 185,395 млн. т., обсяги експорту – 158,575 млн. т..

1. Виробництво зерна пшениці в світі у 2011/12 – 2013/14 маркетингових роках (джерело - USDA).

Очікується, що світову п'ятірку ТОП-лідерів виробників пшениці у 2013/14 маркетинговому періоді складуть ЄС, Китай, Індія, США, Російська Федерація, які вироблять понад 65% зерна пшениці від її загального світового виробництва. Також біля 19,0% від загального світового виробництва вироблять Канада, Австралія, Україна, Туреччина, Казахстан, Іран (рис. 2).

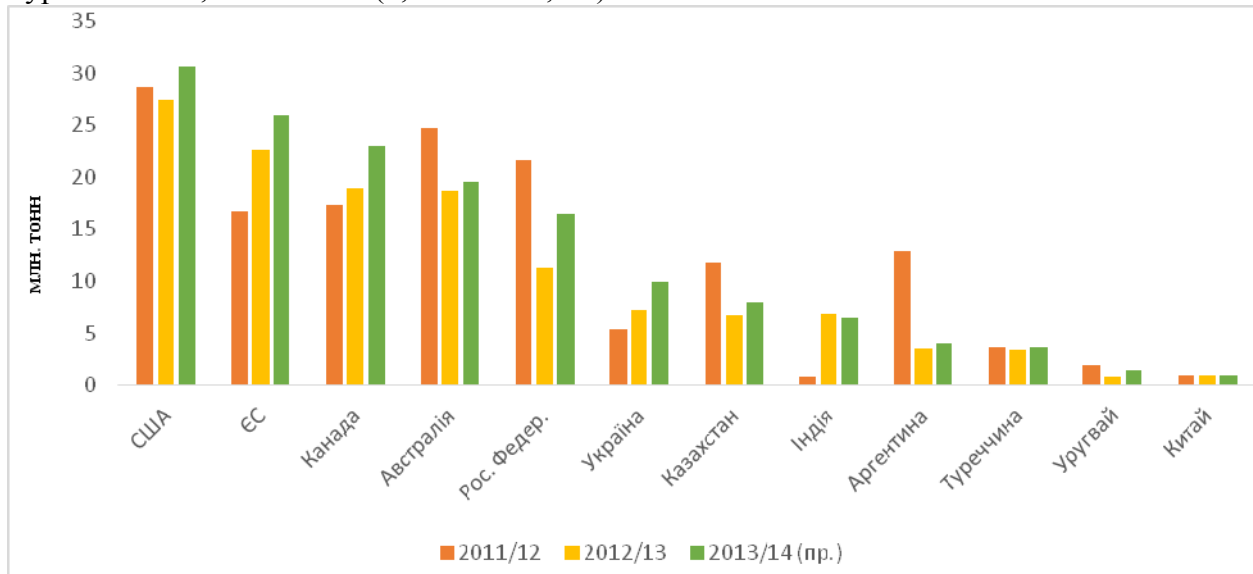
2. Провідні виробники зерна пшениці в світі у 2011/12 – 2013/14 маркетингових роках (джерело - USDA).

В поточному маркетинговому році очікується, що ЄС виробить 20,05% від світового виробництва (142,9 млн. тонн), Китай – 17,1% (122,0 млн. тонн), Індія – біля 13,0% (92,46 млн. тонн), США - 8,1% (57,96 млн. тонн), Російська Федерація - 7,3% (52,1 млн. тонн), Канада - 5,3% (37,5 млн. тонн), Австралія - 3,7% (26,5 млн. тонн), Україна - 3,1% (22,0 млн. тонн), Туреччина – 2,3% (18,0 млн. тонн) Казахстан - 2,2% (15,5 млн. тонн), Іран - 2,0% (14,5 млн. тонн), Аргентина - 1,5% (10,5 млн. тонн), Єгипет - 1,2% (8,8 млн. тонн), Марокко - біля 1,0% (7,0 млн. тонн), Узбекистан - 0,95% (6,8 млн. тонн).

Слід відмітити, що ряд країн уже третій маркетинговий рік поспіль стабільно нарощують виробництво пшениці – це Китай (на 3%), Індія (на 6%), Канада (на 48%), Іран (на 7%), Єгипет (на 4%) та Узбекистан (на 7%). Також стабільно збільшується внутрішнє споживання в Аргентині та Індії (по 10%), Ірані (на 9%), Узбекистані (на 5%), Пакистані (на 3%), Китаї та Єгипті (по 2%), а стабільно зменшилось за зазначений період - в ЄС (на 6%) та Україні (на 23%).

Очікується, що в 2013/14 МР найбільшими експортерами пшениці будуть США, ЄС та Канада, які забезпечать 50% від світового експорту. Ще майже 30% світового експорту експортують Австралія, Російська Федерація та Україна (рис. 3).

В поточному маркетинговому році США експортує 30,6 млн. тонн (19,3% від світового експорту або 52,8% від внутрішнього виробництва), ЄС – 26,0 млн. тонн (16,4% або 18,2%), Канада – 23,0 млн. тонн (14,5% або 61,3%), Австралія – 19,5 млн. тонн (12,3% або 73,6%), Російська Федерація – 16,5 млн. тонн (10,4% або 31,7%), Україна – 10,0 млн. тонн (6,3% або 45,4%), Казахстан – 8 млн. тонн (5,0% або 51,6%), Індія – 6,5 млн. тонн (4,1% або 7,0%), Аргентина – 4,0 млн. тонн (2,5% або 38,1%), Туреччина – 3,7 млн. тонн (2,3% або 20,5%).

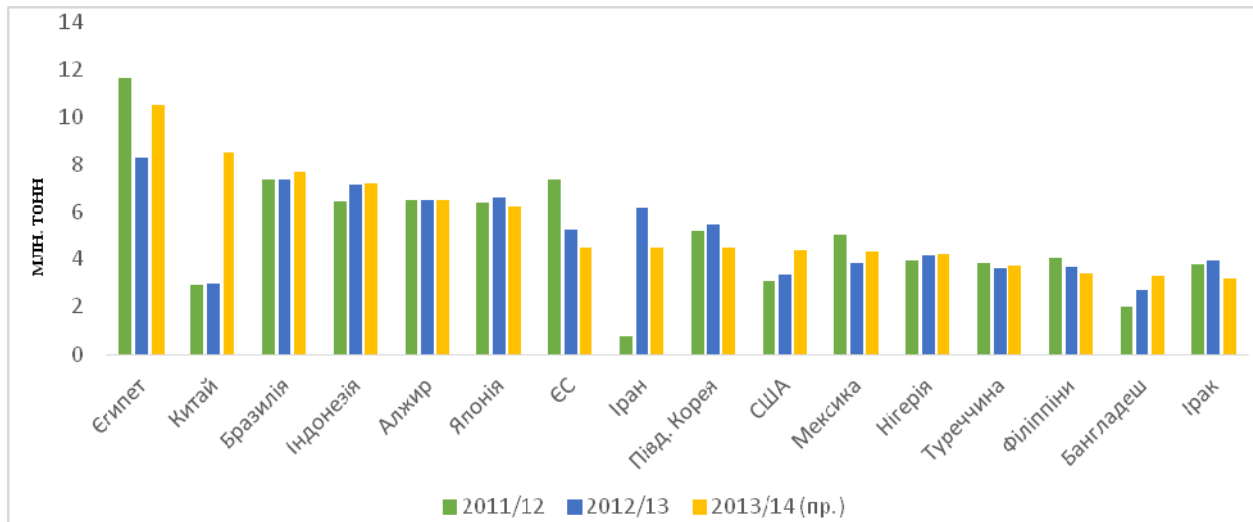
3. Провідні експортери зерна пшениці в світі у 2011/12 – 2013/14 маркетингових роках (джерело - USDA).

В 2013/14 МР, порівняно з 2012/13 МР, обсяги експорту пшениці збільшать наступні країни: Російська Федерація (на 46%), Уругвай (на 44%), Україна (на 38%), Канада (на 21%), ЄС (на 14%), Казахстан (на 13%), Туреччина (на 3%); зменшать – Аргентина (на 60%), Індія (на 31%), Австралія (на 11%).

Слід зазначити, що в останні три маркетингові періоди (2011/12МР – 2013/14МР) стабільно наростили обсяги експорту пшениці ЄС, Канада, Україна, Індія.

TOP-5 провідних імпортерів пшениці у 2013/14МР складуть Єгипет, який імпортує 10,5 млн. тонн (6,7% від світового імпорту), Китай – 8,5 млн. тонн (5,5%), Бразилія – 7,7 млн. тонн (4,9%), Індонезія – 7,2 млн. тонн (4,6%), Алжир – 6,5 млн. тонн (4,2%). Японія в поточному маркетинговому році імпортує 6,2 млн. тонн (4,0% від світового імпорту); ЄС, Іран та Південна Корея – по 4,5 млн. тонн (по 2,9%); США –

4,35 млн. тонн (2,8%), Мексика – 4,3 млн. тонн (2,76%), Нігерія – 4,2 млн. тонн (2,7%) (рис. 4).

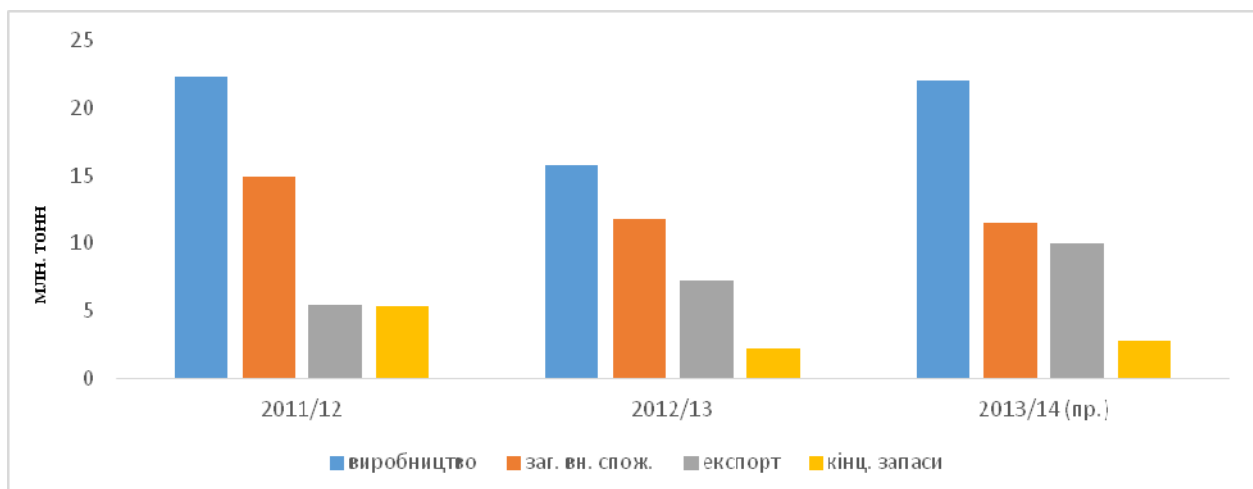

4. Провідні імпортери зерна пшениці в світі у 2011/12 – 2013/14 маркетингових роках (джерело - USDA).

В поточному маркетинговому році, порівняно з минулим періодом, обсяги імпорту пшениці збільшать Китай (в 2,9 рази), США (на 30%), Єгипет (на 26%), Бангладеш (на 22%), Мексика (на 13%), Бразилія (на 4%); зменшать – Іран (на 28%), Ірак (на 18%), Південна Корея (на 17%), ЄС (на 16%), Японія та Філіппіни (по 7%).

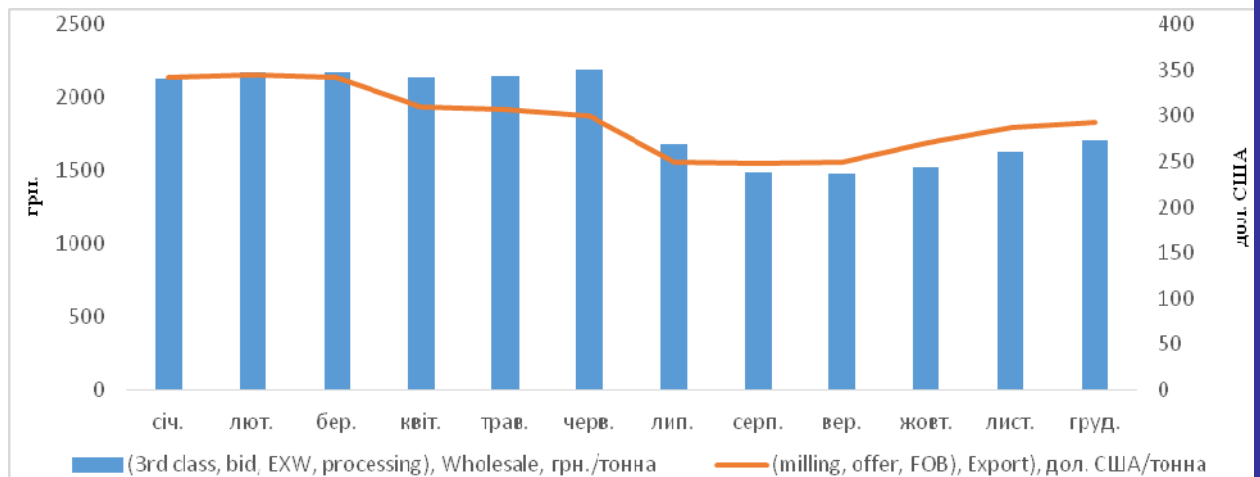
Слід відмітити, що в останні три маркетингові періоди стабільно збільшують обсяги імпорту пшениці наступні країни: Китай, Бразилія, Індонезія, США, Нігерія, Бангладеш; зменшують – ЄС, Мексика та Філіппіни.

Україна. За попередніми даними валовий збір пшениці в Україні склав 22,277 млн. тонн (на 6,5 млн. тонн або 21,3% більше ніж в попередньому маркетинговому році), що забезпечить Україні 8 місце серед провідних виробників пшениці в світі (рис. 5). Загальне споживання пшениці залишиться майже на рівні попереднього маркетингового року та складе 11,5 млн. тонн (на 0,3 млн. тонн або на 3% менше минулорічного показника). Кінцеві запаси відповідно минулого періоду зростуть на 0,6 млн. тонн (на 27%) та становитимуть 2,779 млн. тонн. Обсяги експорту порівняно з 2012/13 маркетинговим роком зростуть до 10 млн. тонн (більше на 2,81 млн. тонн або майже на 40%), що забезпечить Україні 6 місце серед провідних світових експортерів.

5. Виробництво зерна пшениці в Україні у 2011/12 – 2013/14 маркетингових роках (джерело - USDA).

Цінова ситуація. На початку поточного маркетингового року середні внутрішні ціни на пшеницю в Україні, порівняно з червнем 2013 р., знизились на 24%, а експортні (FOB) – на 19%. Найнижчими ціни на пшеницю були у вересні 2013 р. (середні внутрішні ціни становили – 1480 грн/т, експортні – 248,5 дол. США/т). 3 жовтня 2013р. вони почали підвищуватись - у грудні 2013 р. порівняно з вереснем 2013 р. внутрішні ціни зросли на 15% (на 222,5 грн/т), а експортні – на 17% (на 44,3 дол. США/т). В грудні 2013 р. середні внутрішні ціни становили 1702,5 грн/т, експортні – 292,8 дол. США/т (рис. 6).

6. Ціни на зерно пшениці в Україні у 2013 р. на внутрішньому ринку та при експорті (джерело - FAO).

При підготовці публікації використані матеріали Державної служби статистики України (www.ukrstat.gov.ua), Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (<http://www.fao.org/home/en/>), Департаменту сільського господарства США (www.fas.usda.gov).

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО УКРАЇНИ ЗА 2013 РІК

Ємельянова Ж. Л.,
канд. геогр. наук, експерт ІРАР

За даними Державної служби статистики України:

❖ **Індекс обсягу сільськогосподарського виробництва** у 2013р., порівняно з 2012р., становив 113,7%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – 120,7%, у господарствах населення – 106,4%.

❖ **Рослинництво.** Індекс обсягу виробництва продукції рослинництва у 2013 р., порівняно з 2012р., становив 118,1%, у т.ч. в аграрних підприємствах – 125,2%, у господарствах населення – 109,3%.

❖ **Тваринництво.** У 2013 р. індекс обсягу виробництва продукції тваринництва, порівняно з 2012р., становив 104,8%, у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – 108,8%, господарствах населення – 101,8%.

❖ **Поголів'я великої рогатої худоби** в усіх категоріях господарств в порівнянні з минулим роком збільшилося на 1,0%, в т.ч. в сільськогосподарських підприємствах зменшилось на 4,6%, в господарствах населення збільшилось – на 3,7 %. Зокрема:

❖ **Поголів'я корів** – зменшилося на 0,4%, в т.ч. в сільськогосподарських підприємствах зменшилось на 1,7%, в господарствах населення залишилось на рівні минулого року.

❖ **Поголів'я свиней** в усіх категоріях господарств збільшилося на 4,1%, в т.ч. у сільгоспідприємствах - на 9,0%, в господарствах населення зменшилось – на 0,2%.

❖ **Поголів'я овець та кіз** в усіх категоріях господарств збільшилося – на 4,4 %, в т.ч. у сільгоспідприємствах зменшилося на 6,7%, в господарствах населення – збільшилося на 6,4%.

❖ **Поголів'я птиці** в усіх категоріях господарств збільшилося на 7,3%, в т.ч. у сільгоспідприємствах – на 11,6%, в господарствах населення – на 2,0%.

❖ На початок січня 2014 р. населенням утримувалось 69,4% загальної чисельності великої рогатої худоби (на 1 січня 2013р. – 67,6%), у т. ч. корів – 77,8% (77,5%); свиней – 50,9% (53,1%), овець і кіз – 86,4% (84,7%), птиці всіх видів – 42,7% (44,9%).

❖ **У сільськогосподарських підприємствах** (крім малих) у 2013 році, порівняно з 2012р., обсяг вирощування худоби та птиці збільшено на 11,9%, у т.ч. свиней – на 15,6%, птиці – на 12,4%, а вирощування великої рогатої худоби скоротилося на 1,4%.

❖ **Відношення загального обсягу вирощування худоби та птиці до їхньої реалізації на забій** становило 105,4% (торік – 107,1%).

❖ **Виробництво основних видів продукції тваринництва**, зокрема реалізація худоби та птиці на забій (у живій вазі) в усіх категоріях господарств збільшилось на 8,2% (в сільськогосподарських підприємствах збільшилось на 13,8%, в господарствах населення – на 1,3%), молока - в усіх категоріях господарств збільшилось на 1,1% (в

сільськогосподарських підприємствах – на 2,0%, в господарствах населення – на 0,8%), яєць - в усіх категоріях господарств збільшилось на 2,5% (в сільськогосподарських підприємствах – на 2,0%, в господарствах населення – на 3,3%).

❖ **Частка виробництва населенням м'яса** становила 42,1%, молока – 77,5%, яєць – 37,6%.

❖ **Загальне виробництво основних сільськогосподарських культур (за попередніми даними):**

Виробництво зернових культур збільшено на 36,3%, зокрема:

❖ збільшено виробництво пшениці – на 41,3%, кукурудзи – на 47,4%, ячменю – на 9,0%;

❖ зменшено виробництво жита – на 5,8%, овесу – на 25,8%, проса – на 35,2%, гречки – на 25%, рису – на 9,2%;

❖ збільшено виробництво насіння соняшнику – на 31,6 %, сої – на 14,6%, ріпаку – на 95,4%, плодів та ягід – на 14,3%, винограду – на 26,2%;

❖ зменшилися обсяги виробництва цукрових буряків – на 41,7%, картоплі – на 4,3%, овочів – на 1,4%.

❖ У 2013р. обсяги переробки підприємствами винограду на виноматеріали склали 425,4 тис. т, що на 95,7 тис. т, або на 29% більше, ніж у 2012р.; виноматеріалів вироблено 28,3 млн. дал. (на 5,2 млн. дал., або на 22,6% більше).

❖ У загальному виробництві виноматеріалів зросла питома вага шампанських та ігристих – з 24,5% у 2012р. до 28,4% у 2013р., коньячних – з 10,7% до 20,1%, інших видів виноматеріалів – з 1% до 1,7%; скоротилася – для закладки на витримку та випуску столових вин – з 49% до 39%, для закладки на витримку та випуску кріплених вин – з 14,8% до 10,9%.

❖ Для закріплення виноматеріалів було використано 463,8 тис. дал спирту-ректифікату, що на 1,3% менше, ніж у 2012р.

❖ **За 11 місяців 2013 р. було експортовано аграрної продукції на суму 15,06 млрд. дол. США. При цьому імпортовано продукції, що відноситься до цих товарних груп, на суму 7,27 млрд. дол. США. Зокрема:**

❖ Експорт живих тварин та продуктів тваринного походження склав 996,83 млн. дол. США (113,6% порівняно з січнем-листопадом 2012р.), імпорт – 1,69 млрд. дол. США (108,8% порівняно з січнем-листопадом 2012р.). В тому числі:

❖ експорт живих тварин становив 10,75 млн. дол. США (148,6% порівняно з січнем-листопадом 2012р.); м'яса та їстівних продуктів – 317,8 млн. дол. США (111,1% порівняно з січнем-листопадом 2012р.); молока та молочних продуктів, яєць птиці, натурального меду – 640,77 млн. дол. США (114,1% порівняно з січнем-листопадом 2012р.); риби і ракоподібних – 18,77 млн. дол. США (110,1% порівняно з січнем-листопадом 2012р.);

❖ імпорт живих тварин становив 103,4 млн. дол. США (115,8% порівняно з січнем-листопадом 2012р.); м'яса та їстівних продуктів – 576,73 млн. дол. США (85,6% порівняно з січнем-листопадом 2012р.); молока та молочних продуктів, яєць птиці, натурального меду – 227,82 млн. дол. США (131,5% порівняно з січнем-листопадом 2012р.); риби і ракоподібних – 757,82 млн. дол. США (126,0% порівняно з січнем-листопадом 2012р.).

❖ Експорт продуктів рослинного походження склав 7,64 млрд. дол. США (92,9% порівняно з січнем-листопадом 2012р.), імпорт – 2,35 млрд. дол. США (111,2% порівняно з січнем-листопадом 2012р.). В тому числі:

❖ експорт зернових культур становив 5,39 млрд. дол. США (86,7%, порівняно з січнем-листопадом 2012р.); насіння і продуктів олійних рослин – 1,84 млн. дол. США (115,6%, порівняно з січнем-листопадом 2012р.); продукції борошно-мельно-круп'яної промисловості – 123,95 млн. дол. США (131,5% порівняно з січнем-листопадом 2012р.); овочів – 107,73 млн. дол. США (81,6 % порівняно з січнем-листопадом 2012р.);

❖ імпорт зернових культур становив 278,8 млн. дол. США (121,9%, порівняно з січнем-листопадом 2012р.); насіння і продуктів олійних рослин – 361,97 млн. дол. США (113,1 % порівняно з січнем-листопадом 2012р.); продукції борошно-мельно-круп'яної промисловості – 21,9 млн. дол. США (84,9%, порівняно з січнем-листопадом 2012р.); овочів – 160,4 млн. дол. США (126,3%, порівняно з січнем-листопадом 2012р.).

❖ Експорт жирів та олії тваринного або рослинного походження склав 3,2 млрд. дол. США (83,4%, порівняно з січнем-листопадом 2012р.), імпорт – 372,24 млн. дол. США (101,1%, порівняно з січнем-листопадом 2012р.).

❖ Експорт готових харчових продуктів склав 3,22 млрд. дол. США (102,3%, порівняно з січнем-листопадом 2012р.), імпорт – 2,86 млрд. дол. США (106,7%, порівняно з січнем-листопадом 2012р.).

❖ В товарній структурі експорту продукти рослинного походження від загального обсягу експорту становили 13,3% (зменшення на 7,1%), жири та олії тваринного або рослинного походження – 5,6% (зменшення на 16,6%), готові харчові продукти – 5,6% (збільшення на 2,3%), живі тварини та продукти тваринного походження – 1,7% (збільшення на 13,6%).

❖ У загальному обсязі експорту товарів у порівнянні з відповідним періодом попереднього року збільшилась частка насіння і плодів олійних рослин – з 2,5% до 3,2%; зменшилась частка зернових культур – з 9,8% до 9,4%, а також жирів та олій тваринного або рослинного походження – з 6,1% до 5,6%.

❖ У звітному періоді збільшився експорт окремих товарів: м'яса та їстівних субпродуктів свійської птиці на 67,1% (Російська Федерація, Ірак, Казахстан), сигарет, цигарок з вмістом тютюну – на 12% (Грузія, Азербайджан, Молдова), хлібобулочних, борошняних кондитерських виробів – на 4,3% (Російська Федерація, Казахстан, Азербайджан), сирів – на 2% (Російська Федерація, Казахстан, Молдова), лісоматеріалів необроблених – на 9,3% (Китай, Туреччина, Румунія), лісоматеріалів оброблених – на 3,7% (Туреччина, Італія, Угорщина).

❖ Імпорт продуктів рослинного походження склав 3,4% (збільшення на 11,2%), готових харчових продуктів – 4,1% (збільшення на 6,7%), живих тварин та продуктів тваринного походження - 2,4% (збільшення на 8,8%), жирів та олій тваринного або рослинного походження – 0,5% (збільшення на 1,1%) від загальної вартості імпорту.

❖ У звітному періоді спостерігалось збільшення імпорту окремих товарів: риби свіжої, охолодженої або мороженої – на 26,3% (Норвегія, Ісландія, США), насіння соняшнику – на 25,1% (США, Туреччина, Франція), кукурудзи – на 24,6% (Франція, Румунія, Угорщина), добрив мінеральних або хімічних, азотних – на 19,2%

(Російська Федерація, Польща, Узбекистан), машин сільськогосподарських, садових або лісогосподарських для підготовки або оброблення ґрунту – на 4,9% (США, Німеччина, Франція).